Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 246 (496) ◆ П'ятниця, 25 грудня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

ХРИСТИЯНАМ УКРАЇНИ

Знов прийшло на нашу землю Свято Різдва Христового — Свято примирення, Свято прощення, Свято надії.

Споконвіку на Різдво люди підсумковували прожитий рік, піднімалися над буденним, замислювались над сенсом буття. Цього дня годиться забути старі кривди і простягнути дружню руку, просити прощення й надавати його. Бо ж християнська свідомість не може бути простою сукупністю завчених формул. Вона в самопожертві і в самовдосконаленні, у поготові саме з себе почати очищення.

Ми знаємо і високо цінуємо роль і сильні традиції церковних організацій у миротворчій, благодійній, милосердній діяльності. Ми вдячні їм за надання допомоги в цей складний для країни час престарілим, хворим, інвалідам, малозабезпеченим, тим, що постраждали від Чорнобильської катастрофи. І загальнокорисним було б посилення співробітництва церкви і держави у моральному, національному та духовному відродженні нашого суспільства.

Я закликаю Вас, брати і сестри, послідовники різних гілок християнства, до терпимості, злагоди і щоб у ваших душах запанували любов та мир — національний, церковний, сімейний, бо в них полягає доля нації, доля України. Ми мусимо побороти все, що нас роз'єднує, і утвердити в своїх відносинах те, що є для нас спільним. А спільне — це інтереси нашої держави, нашого народу. Тому держава докладатиме усіляких зусиль, аби панував в Україні міжрелігійний мир, злагода та гармонія.

І коли вознесуть на честь Різдва свої чудові молитви християни України — православні, католики, протестанти, хай ще й ще раз згадають вони цивілізаційного виміру заповідь Того, чиє народження нині святкують сотні мільйонів людей у всіх куточках земної кулі: «Щоб були всі одно» (Івана, 17; 21).

З Різдвом Христовим!

Л. КРАВЧУК.

Фото Миколи ТКАЧІВСЬКОГО.

НАРОД ХОЧЕ БУТИ З ГВАРДІЄЮ ЄДИНИМ

У клубі полку Національної гвардії, що дислокується в Києві, вперше відбулася нарада керівного складу НГУ, на якій підбито підсумки роботи гвардійців за 1992 рік і визначено завдання на рік 1993.

Командуючий Національною гвардією генерал-майор В. Кухарець у своїй доповіді на нараді наголосив, що гвардія першою серед військовиків присягла на вірність народові України, що вона разом з прикордонниками не допустила, щоб пожежа війни з Придністров'я перекинулася в Україну. Цього року було створено зональні оперативні групи і нову систему управління з'єднаннями і частинами, високомобільну авіацію. Економічна скрута в державі дається взнаки і в гвардії: брак озброєння, техніки, житла, навіть одностроїв. Але гвардія, підкреслив командуючий, і надалі захищатиме суверенітет України, спокій і мирну працю нашого народу.

На нараді виступив перший заступник Голови Верховної Ради В. Дурдинець.

— Трохи більше року існує Національна гвардія України, створена Верховною Радою для захисту суверенітету держави, її територіальної цілісності, а також життя та особистої гідності громадян, їх конституційних прав і свобод від злочинних посягань та інших антигромадських дій,— сказав Василь Васильович Дурдинець. — Але вже нині своєю діяльністю вона здобула повагу і авторитет у суспільстві.

Тому у грудні ц. р. практично почався розгляд питання про надання Національній гвардії завдань щодо охорони громадського порядку в місцях дислокування частин, а тепер народні депутати на вимогу своїх ви-

(Закінчення на 2-й стор.).

Актуально

«УКРЗАЛІЗНИЦЯ» ЗАЇХАЛА В НАШІ КИШЕНІ. НЕЗАКОННО

Це заявив віце-прем'єр з питань економічної реформи, міністр економіки В. Пинзеник на прес-конференції, коментуючи прийняті напередодні нові декрети уряду. З його слів стало відомо, що керівництво «Укрзалізниці» в особі її президента Б. Олійника підписало незаконний лист про підвищення в 3,5 раза цін на залізничні квитки, послуги і тарифи за перевезення і не погодило цей крок з українським урядом. А саме такий порядок можливої зміни цін передбачений міжурядовою українсько-російсько-білоруською угодою.

Отже, шановні читачі, яким не поталанило в ці дні стати пасажирами, вам вкотре незаконно залізли в кишеню Олійник і К°, і, за словами В. Пинзеника, витрати мають бути відшкодовані, а рішення про підвищення цін — скасоване. Залишається тільки запитувати, доки ж така сваволя монополістів триватиме і хто зупинить Олійника! Де наш уряд, суди, прокуратура! Адже черговий раз пограбовано народ. І, як водиться, під прикриттям економічної доцільності.

Володимир СКАЧКО.

УЧОРА І з'їзд педагогічних працівників України завершив роботу. Протягом останнього дня делегати та гості форуму працювали в секціях національної системи виховання, дошкільного виховання, профтехосвіти, наукової діяльності, вищої та середньої школи тощо.

З'їзд прийняв ряд документів, що визначають подальший розвиток освіти в Україні.

Сценку оцю, аж надто звичну для нашого ока, увіковічнено на плівку не де-небудь, а на з'їзді педагогічних працівників України. Отже, сценка — історична, а декорований рушником портрет Шевченка на задньому плані немовби свідчить про доленосність моменту. Думається, Тарас Григорович не гнівався б на вчителів, бо чи ж вони винні в тім, що «ми малі були і голі»? Він би, постоявши отам у кутку, вже навіть не дивувався б, «голову схопивши в руки», чому, мовляв, «не йде апостол правди і науки». Мабуть, тому бідному апостолу соромно з'являтись на люди голим...

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

УЧОРА постійна Комісія Верховної Ради з питань правопорядку та боротьби із злочинністю провела прес-конференцію. На ній голова Комісії Ярослав Кондратьєв, голова Старокиївської райради Києва Анатолій Селіванов та інші поінформували журналістів про криміногенну ситуацію в країні та заходи, яких планується вжити, щоб виправити становище з розгулом злочинного світу.

ХТО В АДМІНІСТРАЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА

Все, що відбувається за лаштунками влади, викликає інтерес і не лише в обивателя. Якщо якомусь американцеві закортить, наприклад, дізнатися детальніше про свого президента, то на пошуки інформації він не витратить багато зусиль. Починаючи з закону про державну службу, офіційних довідників і закінчуючи десятками бестселерів, з яких він почерпне все, що стосується оточення першої особи в державі: від зарплати — до гурманських смаків його команди.

У нас з цим за традицією куди складніше — про такі речі дізнаємося з чуток. А все ж, хто розташувався у будинку по вулиці Банковій, 11, перед дверима якого значиться: «Адміністрація Президента України»?

Редакція «Голосу України» попросила розповісти про це секретаря адміністрації Миколу ХОМЕНКА.

— Отже, що означає «адміністрація Президента України», «команда Президента»? Передусім це однодумці Президента, люди, які стоять у витоків його політики, беруть безпосередню участь у виробленні концепцій програм і дій. Адміністрація Президента — це його робочий апарат, який утворено виходячи з повноважень Президента, визначених у Конституції нашої держави. Хотілося б нагадати, зокрема, що Президент є главою держави і главою виконавчої влади України, виступає гарантом забезпечення прав і свобод громадян, державного суверенітету України, проводить у життя Конституцію і закони України через систему органів державної виконавчої влади. На нього покладено повноваження представляти нашу державу у міжнародних відносинах, забезпечувати обороноздатність, національну безпеку та територіальну цілісність України. Безумовно, здійснення цих надзвичайно складних повноважень — а ми тут окреслили лише частину — потребує наукового забезпечення вироблення програм дій Президента у головних напрямах державної політики, видання відповідних указів і розпоряджень, прийняття інших владних рішень.

Звичайно, у своїй діяльності Президент спирається на Кабінет міністрів, місцеві державні адміністрації, інші державні органи, які постійно «живлять» його законодавчими ініціативами, новими ідеями і пропозиціями, подають аналізи і звіти з різних питань державного життя.

Апарат тут виконує роль узагальнюючого центру, подає Президенту консультативну допомогу, пророблює варіанти рішень глави держави, прогнозує можливі політичні, міжнародні, соціально-економічні наслідки їх прийняття.

— Який він за кількісним складом?

— Невеликий, в межах 180 відповідальних працівників. Є й технічні. В адміністрацію ми прагнули залучити досвідчених науковців, політиків, правознавців, економістів, фахівців з практичним досвідом. Сьогодні в її складі 33 доктори і кандидати наук, 51 мають правову підготовку, 4 працювали у дипломатичних та міжнародних організаціях.

Умовно я визначив би два напрями діяльності апарату. Перший — аналітичний. Переважно його забезпечують юридична, економічна, інформаційно-аналітична служби, служби Президента з міжнародних, політичних, питань територій, група помічників та референтів. Працівники цих підрозділів аналізують і узагальнюють проблеми соціально-економічного розвитку, міжнародного стану України, державотворення, багато іншого. Вся ця робота завершується, як правило, поданням Президентові висновків і пропозицій, законопроектних актів.

Другий зріз нашого апарату — це функціональні підрозділи, які організаційно забезпечують діяльність адміністрації. Сюди ми відносимо відділи листів, громадянства, помилування, нагород.

Вони щоденно отримують близько 400 листів і звернень громадян, котрі адресовані Президентові чи його адміністрації. В них йдеться про факти порушення громадянських прав чи свобод, прохання про надання громадянства, нагородження, помилування. Немало надходить порад і пропозицій державного значення. Всі вони вивчаються, аналізуються, розглядаються Президентом чи надсилаються до центральних, місцевих органів державної влади і управління.

— Недавно команда Президента зазнала змін...

— Я б сказав так: Президент реконструював свою адміністрацію згідно з принципово новим перерозподілом компетенції між законодавчою і виконавчою владою України. Скасовано Державну думу, в складі адміністрації утворено консультативно-дорадчі структури Президента України: Раду з соціально-економічних питань, а також три комісії — з політико-правових та зовнішньоекономічних питань і науки.

— Чи це не тіньовий Кабінет, як дехто іменував Державну думу?

— Більше того, в цьому зв'язку окремі опозиційно настроєні до Президента народні депутати зверталися із запитами. Але тут немає жодних підстав. Президент утворив свої дорадчі структури відповідно до закону.

— Подейкують, що адміністрація забирає у свій апарат членів колишнього уряду.

— Такі чутки перебільшені. Адже радниками Президента затверджено В. Симоненка і О. Слепічева, інших призначень не передбачається. Як відомо, радники Президента — це провідні фігури у його команді, призначаючи їх, Президент широко консультується.

— Чи правда, що апарат адміністрації Президента «з'їдає» солідну частку бюджету?

— Значно менше, ніж апарат багатьох центральних органів.

Користуючись нагодою, я хотів би сказати слово на захист державних службовців. Сьогодні середня заробітна плата відповідальних працівників центрального апарату нижча, ніж у промисловості. На відміну від своїх зарубіжних колег ці люди соціально незахищені. Якщо, приміром, міністр подав у відставку, то це може тягти за собою звільнення працівників апарату. Сьогодні в багатьох апаратах, особливо на рівні районів та областей, спостерігається відплив працівників, причому найбільш підготовлених до державної служби.

Тому вкрай потрібний Закон про державну службу, проект якого підготовлено і передано у Верховну Раду.

— Як апарат Президента України співробітничає з Кабінетом міністрів?

— Зв'язок діловий. Ми проводимо консультації щодо проектів документів, які приймаються. Радники Президента беруть участь у засіданнях Кабінету міністрів. Тобто ми прагнемо до повної взаємної поінформованості. Це співпраця людей, які мають спільну мету — виведення України з кризи.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

ПРОЦЕСУ СТОЛІТТЯ, ОЧЕВИДНО, НЕ БУДЕ

Інакше, аніж шоковою ситуацію, що склалася в Україні навколо так званого нафто- і енергобізнесу, не назвеш. З трибуни сесії Верховної Ради віце-прем'єр Ю. Іоффе фактично приголомшив народ, називаючи цифри, фірми й імена, через яких Україна залишилася без пального, енергоресурсів. Дісталося від нього і Генеральній прокуратурі.

...Великої розмови на цю злободенну тему на сесії не вийшло, аналіз ситуації слабкий, виступ віце-прем'єра Ю. Іоффе був недостатньо аргументований і підготовлений... Натомість накинулися на прокуратуру — почалися політичні маневри... Так приголомшливо (з огляду на минуле) розпочав свій виступ перед журналістами на позавчорашній прес-конференції Генеральний прокурор України В. Шишкін.

І вже з цього стало зрозуміло, що процесу століття очевидно, не буде... Генеральна прокуратура не може і не хоче порушувати кримінальні справи лише за чиїмось вказівним перстом, нехай навіть Кабінету міністрів, Прем'єра, який, на думку Генерального прокурора ще за часів керівництва підприємством військово-промислового комплексу звик мати «на похваті» «ручного прокурора». Ті ж сотні сторінок тексту з десятками фактів, прізвищ, які передала до прокуратури комісія Ю. Іоффе, на думку керівників Генеральної прокуратури, не дають підстав порушувати кримінальні справи. В. Шишкін та його перший заступник Ю. Гайсинський послалися при цьому на чинну досьогодні інструкцію 1977 року про порядок проведення комплексних перевірок. Згідно з нею у документах, які мала комісія Ю. Іоффе, мало бути зазначено, які закони порушили названі ними фірми й особи, розмір завданого державі збитку, акти ревізій, пояснення тощо. І задавалися запитанням: чому кримінальних справ, якщо на те були всі підстави, не порушили МВС і СБУ, керівники яких входили до комісії Ю. Іоффе.

Тим часом уряд не надав прокуратурі можливості продовжити розслідування гучних справ про закупівлю за кордоном ембріонів і кукурудзяного зерна.

Що ж, схоже, одна із складових ще слабкої судової влади, якою вважає себе прокуратура, вирішила заявити про себе як про рівноправну. Коли ми хочемо будувати правову державу, то треба цьому радіти. Тим паче, що маємо Генерального прокурора, котрий, як він заявляє, не хоче однохвилинного політичного авторитету, збудованого на крові і кістках невинних людей. З другого боку, чомусь не до радощів: у холодного й голодного народу одібрано пальне, електроенергію, виміняного на «пшик», — «мерседеси» і «вольво» для вибраних осіб, але за це ніхто не несе відповідальності! Уряд киває на прокуратуру, прокуратура — на уряд.

Втім, як запевнили В. Шишкін та Ю. Гайсинський, їхнє відомство не відмовляється від розслідування цих справ, але за умови, якщо все буде оформлено на належному рівні й воно отримає відповідну допомогу, яку було надано СБУ, МВС.

Одне слово, якщо справи підуть так і надалі, ми станемо свідками ще й політичної кризи нашого суспільства.

Анатолій БЕНЬ.

НАРОД ХОЧЕ БУТИ З ГВАРДІЄЮ ЄДИНИМ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

борців висловлюють думки про залучення Національної гвардії до охорони громадського порядку взагалі. Думаю, що буде правильно, якщо в січні наступного року сесія розгляне це питання. Це сьогодні необхідно для незалежної України.

В. Дурдинець звернув увагу на необхідність підвищувати бойову підготовку, виховну роботу, поліпшувати стан дисципліни.

Говорилось, що гострою залишається проблема забезпечення особового складу всім необхідним, створення умов для життєдіяльності. Ставлення до людей з повагою, повсякденно турбуючись про їх побут, організацію охорони їх здоров'я — це також один із головних напрямків роботи командного складу гвардії від генерала до сержанта.

На завершення виступу В. Дурдинець привітав присутніх з наступаючим Новим роком, побажав їм доброго здоров'я, успіхів у подальшому зміцненні Національної гвардії, у служінні народові незалежної України.

Інф. «ГУ».

НЕМАЄ РІЗНИЦІ МІЖ ВАДАМИ

Прошу слова!

На хвилі найкрутіших історичних зламів неминуче утворюється «піна» ультралівацьких елементів. Усіляко приховуючи свою нікчемну сутність, вони піднімають голову за найменших ознак суспільної кризи. Прикриваючись личиною «народних заступників», ці діячі роблять відчайдушні спроби досягти своїх політичних цілей, посилюючи хаос.

В Україні непристойну роль такої «піни» рішуче прийняли на себе Українська національна асамблея (УНА), Українська націоналістична спілка (УНС), Українська народна самооборона (УНСО). Їхні лідери навіть не приховують, що катастрофічне становище держави для них є зручним тлом, яке дає змогу досягти заповітних важелів влади. При цьому використовуються будь-які, найпровокаційніші методи, аж до заклику до громадянської війни, ці молодчики, як-то кажуть, готові спалити хмарочоси, щоб підсмажити собі яєшню. Їх не хвилює, що в полум'ї кривавого конфлікту гинутимуть ті люди, заради блага яких вони начебто й діють.

Активно беручи участь у становленні Народного Руху України, я разом з соратниками сприяв тому, щоб Україна стала вільною, незалежною державою. Але ті методи, якими пропонують іти до заповітної мети згадані ультраліві організації, викликають у мене різку незгоду. Психологічний тиск, штучний поділ людей за національною ознакою, піднесення своєї думки в розряд незаперечної істини — усе це є другим кінцем тієї самої тоталітарної палиці, за допомогою якої влада імущих завжди намагалася загнати народ у прокрустове ложе свого розуміння демократії.

У Корані сказано, що немає різниці між вадами. Для мене однаково ненависний як тоталітаризм, так і націонал-шовінізм. Як громадянин України, як військова людина не можу не бачити, яку небезпеку для всіх нас становлять псевдодемократи, що зарвалися. Сидячи на бочці з порохом, вони з ентузіазмом розмахують запаленою скіпкою. Лідерів УНА, УНС, УНСО не лякає можливість виникнення і в нас братовбивчої війни. Більше того, вони до неї готуються, набираючи до своїх організацій, міцних, на все готових хлопців, вивчаючи з ними зброю, прийоми рукопашного бою. Дехто з членів цього угруповання вже набув досвіду ведення бойових дій у Придністров'ї та Закавказзі.

Захопившись міркуваннями про свободу, ми заходимо так далеко, що практично перестали належним чином реагувати на провокації псевдореволюціонерів, своєю бездіяльністю сприяючи їхній консолідації та зміцненню. Нам пора замислитися. Надто багато навколо нашої Батьківщини палає пожеж, щоб дозволяти купці провокаторів безкарно підштовхувати суспільство до катастрофи.

Хочу попередити лідерів УНА, УНС, УНСО, що ми, люди в погонах, готові до кінця виконати свій обов'язок, стати надійним гарантом законності та демократичних устоїв в Україні.

Справжній патріот не той, хто голосніше за всіх викрикує гасла та б'є себе в груди, а хто своєю щоденною працею сприяє розквіту держави. Я завжди боровся, борюся й боротимуся за кращу долю всіх народів України. Закликаю сьогодні всіх людей доброї волі об'єднатися навколо миролюбної політики Президента, щоб разом стабілізувати обстановку в країні.

Вілен МАРТИРОСЯН, генерал-майор, голова Комітету з питань соціального захисту військовослужбовців.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присудження Державних премій України в галузі науки і техніки 1992 р.

1. На підставі подання Комітету по Державних преміях України в галузі науки і техніки присудити Державні премії України в галузі науки і техніки 1992 року

— за цикл праць «Дослідження по цілих та мероморфних функціях»:

ОСТРОВСЬКОМУ Йосипу Володимировичу, члену-кореспонденту Академії наук України, завідуючому відділом Фізико-технічного інституту низьких температур АН України

ЄВІНУ Борису Яковлевичу, докторові фізико-математичних наук, провідному науковому співробітникові Фізико-технічного інституту низьких температур АН України

ГОЛЬДБЕРГУ Анатолію Асіровичу, докторові фізико-математичних наук, професорові Львівського державного університету імені І. Я. Франка;

— за цикл праць «Флуктуації і нелінійна взаємодія хвиль в плазмі»

ИТЕНКУ Олексію Григоровичу, академікові Академії наук України, директорові Інституту теоретичної фізики АН України;

— за працю «Плазмохімічні процеси: фізико-хімічні основи, технологія, застосування»:

ПАРХОМЕНКУ Володимиру Дмитровичу, докторові технічних наук, першому заступникові Голови Державного комітету України з питань науки і технологій

ТКАЧУКУ Борису Васильовичу, докторові хімічних наук, начальникові науково-виробничого комплексу науково-дослідного інституту «Сатурн»

СОРОЦІ Петру Гнатовичу, докторові технічних наук, завідуючому кафедрою Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту

ВЕРЕЩАКУ Віктору Григоровичу, кандидатові технічних наук, провідному науковому співробітникові Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту

ЮХІМЧУКУ Станіславу Олексійовичу, докторові технічних наук, завідуючому кафедрою Запорізького машинобудівного інституту

ЦИБУЛЬОВУ Павлу Миколайовичу, кандидатові технічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту загальної та неорганічної хімії АН України;

— за створення органічних люмінофорів і люмінесцентних матеріалів, організацію їх виробництва в Україні та впровадження у різні галузі народного господарства, науки і техніки:

СЕМИНОЖЕНКУ Володимиру Петровичу, члену-кореспонденту Академії наук України, директорові Інституту монокристалів АН України

МАЛКЕСУ Леоніду Яковлевичу, докторові технічних наук, начальникові сектора Інституту монокристалів АН України

КРАСОВИЦЬКОМУ Борису Мордуховичу, докторові хімічних наук, головному науковому співробітникові Інституту монокристалів АН України

ШЕРШУКОВУ Віктору Михайловичу, кандидатові хімічних наук, начальникові лабораторії Інституту монокристалів АН України

ЯГУПОЛЬСЬКОМУ Льву Мусійовичу, докторові хімічних наук, головному науковому співробітникові Інституту органічної хімії АН України

КОЛОДЯЖНОМУ Валерію Івановичу, генеральному директорові Рубіжанського виробничого об'єднання «Краситель»

СЕРДЕЧНІЙ Тамарі Андріївні, начальникові цеху Рубіжанського виробничого об'єднання «Краситель»

ПЕРЕЯСЛОВІЙ Дії Георгіївні, докторові технічних наук (посмертно);

— за працю «Лікарські рослини: енциклопедичний довідник» (К., УРЕ, 1989):

ЛЕБЕДІ Андрію Пилиповичу, кандидатові сільськогосподарських наук, заступникові директора Центрального ботанічного саду імені М. М. Гришка АН України

МАКАРЧУК Ніні Михайлівні, кандидатові медичних наук, завідуючій лабораторією Центрального ботанічного саду імені М. М. Гришка АН України

ІСАЙКІНІЙ Олександрі Петрівні, кандидатові біологічних наук, провідному науковому співробітникові Центрального ботанічного саду імені М. М. Гришка АН України

ДЖУРЕНКО Надії Іванівні, кандидатові біологічних наук, старшому науковому співробітникові Центрального ботанічного саду імені М. М. Гришка АН України

СОБКУ Володимиру Гавриловичу, кандидатові біологічних наук, старшому науковому співробітникові Центрального ботанічного саду імені М. М. Гришка АН України

ОСЕТРОВУ Володимиру Давидовичу, кандидатові біологічних наук, науковому співробітникові Центрального ботанічного саду імені М. М. Гришка АН України

КРИВЕНКО Валерії Всеволодівні, кандидатові медичних наук, завідуючій лабораторією Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р. Є. Кавецького АН України

ГРОДЗІНСЬКОМУ Андрію Михайловичу, академікові Академії наук України (посмертно);

— за відкриття принципово нового об'єкта пошуків родовищ нафти і газу як джерела розширення паливно-енергетичної бази України:

ЧЕБАНЕНКУ Івану Іллічу, академікові Академії наук України, завідуючому відділом Інституту геологічних наук АН України

КРАЮШКІНУ Владілену Олексійовичу, докторові геолого-мінералогічних наук, завідуючому відділом Інституту геологічних наук АН України

КЛОЧКУ Віктору Петровичу, кандидатові геолого-мінералогічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту геологічних наук АН України

ДВОРЯНИНУ Євгену Степановичу, головному геологові державного геофізичного підприємства «Укргеофізика»

ЗАБЕЛЛО Галині Дмитрівні, колишньому начальникові відділу державного геофізичного підприємства «Укргеофізика»

КРОТУ Володимиру Васильовичу, начальникові головного управління Державного комітету України по геології і використанню надр

ПАВЛЕНКУ Петру Тимофійовичу, начальникові відділу державного геологічного підприємства «Полтаванафтогазгеологія»

ПОНОМАРЕНКУ Михайлу Івановичу, головному геологові Охтирського управління бурових робіт виробничого об'єднання «Укрнафта»;

— за працю «Створення грибних мікробіологічних засобів захисту рослин від шкідників і хвороб. Розробка технології їх виробництва та застосування»:

ЛІСОВОМУ Михайлу Павловичу, академікові Української академії аграрних наук, директорові Українського науково-дослідного інституту захисту рослин

ЛАППІ Ніні Володимирівні, кандидатові біологічних наук, завідуючій відділом Українського науково-дослідного інституту захисту рослин

ГОРАЛЮ Віктору Мартиновичу, кандидатові біологічних наук, провідному науковому співробітникові Українського науково-дослідного інституту захисту рослин

МУДРИК Зінаїді Макарівні, завідуючій лабораторією тепличного радгоспу «Київська овочева фабрика»;

— за створення, розробку технології та вивчення клінічної ефективності препаратів «Уролесан» і «Цитрінол», виготовлених на рослинній основі:

МАМЧУРУ Францу Івановичу, кандидатові медичних наук, професорові Івано-Франківського медичного інституту

НЕЙКУ Євгену Михайловичу, докторові медичних наук, ректорові Івано-Франківського медичного інституту;

— за цикл праць «Створення наукових основ та методів кріоконсервування клітинних суспензій і їх застосування у медицині»:

БІЛОУСУ Аполлону Максимовичу, члену-кореспонденту Академії наук України, завідуючому відділом Інституту проблем кріобіології і кріомедицини АН України

ЛУГОВОМУ Володимиру Йосиповичу, докторові біологічних наук, завідуючому відділом Інституту проблем кріобіології і кріомедицини АН України

МОЇСЕЄВУ Віктору Олексійовичу, докторові біологічних наук, завідуючому відділом Інституту проблем кріобіології і кріомедицини АН України

ГОЛЬЦЕВУ Анатолію Миколайовичу, докторові медичних наук, завідуючому лабораторією Інституту проблем кріобіології і кріомедицини АН України

ВОРОТІЛІНУ Олексію Михайловичу, докторові біологічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту проблем кріобіології і кріомедицини АН України

ЛОБИНЦЕВІЙ Галині Степанівні, кандидатові біологічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту проблем кріобіології і кріомедицини АН України

КОГУТУ Георгію Івановичу, докторові медичних наук, завідуючому лабораторією Київського науково-дослідного інституту гематології та переливання крові

ЛАВРИКУ Семену Семеновичу, члену-кореспонденту Академії наук України (посмертно);

— за розробку та впровадження у виробництво комплексу машин для механізації збирання кормових коренеплодів:

ПОГОРІЛОМУ Леоніду Володимировичу, академікові Української академії аграрних наук, директорові Українського державного центру по випробуванню та прогнозуванню техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва

ПОКУСІ Олексію Олександровичу, генеральному директорові колективного (народного) виробничого підприємства «Дніпропетровський комбайновий завод»

ТАРАСЕНКУ Степану Семеновичу, головному інженерові колективного (народного) виробничого підприємства «Дніпропетровський комбайновий завод»

КУЗЬМІНОВУ Вадиму Георгійовичу, генеральному конструкторові колективного (народного) виробничого підприємства «Дніпропетровський комбайновий завод»

КОЖУШКУ Дмитру Ігнатовичу, начальникові відділу колективного (народного) виробничого підприємства «Дніпропетровський комбайновий завод»

ЧЕРНЯВСЬКОМУ Спиридону Васильовичу, начальникові відділу колективного (народного) виробничого підприємства «Дніпропетровський комбайновий завод»

СОЛОВ'Ю Володимиру Івановичу, начальникові відділу Міністерства економіки України

КРАВЧУКУ Володимиру Івановичу, голові правління колективного сільськогосподарського підприємства «Вільнотарасівське» Білоцерківського району Київської області;

— за цикл праць «Структура та властивості метастабільних аморфних і мікрокристалічних сплавів, одержаних надшвидким охолодженням розплаву, та їх використання у техніці»:

НЕМОШКАЛЕНКУ Володимиру Володимировичу, академікові Академії наук України, директорові Інституту металофізики АН України

ШПАКУ Анатолію Петровичу, докторові фізико-математичних наук, завідуючому лабораторією Інституту металофізики АН України

МАСЛОВУ Валерію Вікторовичу, докторові фізико-математичних наук, завідуючому відділом Інституту металофізики АН України

РОМАНОВІЙ Олександрі Василівні, докторові фізико-математичних наук, головному науковому співробітникові Інституту металофізики АН України

БРЕХАРІ Григорію Павловичу, докторові фізико-математичних наук, завідуючому кафедрою Дніпропетровського державного університету

МІРОШНИЧЕНКУ Івану Степановичу, докторові технічних наук, професорові Дніпропетровського державного університету

БАКАЮ Олександру Степановичу, докторові фізико-математичних наук, начальникові відділу Харківського фізико-технічного інституту;

— за розробку наукових основ газодинамічного удосконалення та створення високоекономічних і надійних проточних частин парових турбін потужністю 200—1000 МВт:

ВІРЧЕНКУ Михайлу Антоновичу, кандидатові технічних наук, головному інженерові науково-виробничого об'єднання атомного турбобудування «Харківський турбінний завод»

ГАЛАЦАНУ Віктору Миколайовичу, кандидатові технічних наук, начальникові відділу науково-виробничого об'єднання атомного турбобудування «Харківський турбінний завод»

АРКАДЬЄВУ Борису Абрамовичу, докторові технічних наук, заступникові начальника відділу науково-виробничого об'єднання атомного турбобудування «Харківський турбінний завод»

ПІАСТРО Анатолію Михайловичу, заступникові головного технолога науково-виробничого об'єднання атомного турбобудування «Харківський турбінний завод»

БАБАДЖАНЯНУ Миколі Артемовичу, заступникові головного конструктора науково-виробничого об'єднання атомного турбобудування «Харківський турбінний завод»

БОЙКУ Анатолію Володимировичу, докторові технічних наук, професорові Харківського політехнічного інституту

ГАРКУШІ Анатолію Вікторовичу, докторові технічних наук, професорові Харківського політехнічного інституту

ГНЕСІНУ Віталію Ісайовичу, докторові технічних наук, завідуючому відділом Інституту проблем машинобудування АН України;

— за розробку та впровадження екологічно чистих потокових технологій прискореного виробництва харчових напоїв на основі використання нових препаратів діоксиду кремнію:

ЗІНЧЕНКУ Василю Івановичу, докторові технічних наук, головному науковому співробітникові Інституту винограду і вина «Магарач»

ЗАГОРУЙКУ Віктору Опанасовичу, докторові технічних наук, завідуючому відділом Інституту винограду і вина «Магарач»

ВАЛУЙКУ Герману Георгійовичу, докторові технічних наук, заступникові директора Інституту винограду і вина «Магарач»

ЛУКАНІНУ Олександру Сергійовичу, кандидатові технічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту винограду і вина «Магарач»

СУШКУ Роману Васильовичу, кандидатові хімічних наук, голові Калуської міської Ради народних депутатів

ХОМІ Михайлу Івановичу, кандидатові технічних наук, директорові Калуського дослідного виробництва міжгалузевого науково-технічного комплексу Інституту хімії поверхні АН України

БІЛЯКОВУ Валерію Сергійовичу, директорові Сиваського дослідно-експериментального заводу міжгалузевого науково-технічного комплексу Інституту хімії поверхні АН України

МИРОНЮКУ Івану Федоровичу, кандидатові технічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту хімії поверхні АН України;

— за селекцію та впровадження нових сортів черешні у виробництво:

(Закінчення на 6-й стор.).

Продиктовано в номер

ПРИКОРДОННИКИ ЗАРОБЛЯЮТЬ

Як повідомили в Державному митному комітеті України, за 11 місяців поточного року на кордоні затримано різних товарів на 739 мільйонів 386 тисяч карбованців, при цьому 358 мільйонів карбованців в іноземній валюті. Коштовних металів затримано на 35 мільйонів карбованців. З них золота понад 10 кілограмів та срібла більше 57 кілограмів. Не оминає України й наркобізнес. Митниками виявлено до 14 кілограмів наркотиків, в основному марихуани. До цього варто також додати різні види зброї та сотні тони кольорових металів, вивезення яких з України останнім часом набуло форм стихійного лиха.

Сергій ГАЙСТЕР.

СТВОРЮЮТЬСЯ МИТНИЦІ

У Державному митному комітеті України відбулася прес-конференція начальника управління по організації митного контролю Олександра Петрова, темою якої було запровадження з 1 січня 1993 року обов'язкового декларування товарів, що вивозяться з України до країн СНД чи ввозяться в Україну. З цією метою передбачено створити на кордонах з Росією та Білоруссю 13 митниць, 47 пунктів пропуску через кордон, 29 митних постів та окремих підрозділів в аеропортах України. А отже господарські зв'язки українських підприємств із підприємствами Росії автоматично перейдуть у зовнішньоекономічні. Це нарешті дозволить мати достовірні дані про реальні обсяги українського експорту та імпорту, а також транзитних перевезень через територію України.

Фактичний митний кордон з Росією та Білоруссю буде зміцнюватися поступово, а поки що митний контроль проводитимуть міліцейські пости, підсилені фахівцями. Декларування здійснюватиметься на внутрішніх митницях, в зоні діяльності яких знаходяться відправники чи одержувачі вантажів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

ВОСТ — ЧЛЕН СКП!

Голова Всеукраїнського об'єднання солідарності трудящих (ВОСТ) Олександр Іващенко повернувся з Брюсселя, де провів переговори з генеральним секретарем Світової конфедерації праці (СКП) Карлосом Кустерсом. Досягнуто домовленості про стажування лідерів незалежних шахтарських профспілок у Польщі, про участь ВОСТ у Європейському профспілковому форумі. ВОСТу запропоновано подати документи на вступ до СКП, членами якої можуть стати лише незалежні профспілки.

РУХ-ПРЕС.

АТИТ ВИБИРАЄ ЧЕРНІГІВ

У середу на Чернігівський радіоприладний завод приїхали перші дев'ять ваговозів з Голландії з складовими частинами шести станцій 5ESS знаменитої американської фірми АТиТ. У спеціально підготовлених цехах їх будуть випробовувати, готувати для встановлення в містах України. На прес-конференції з цього приводу уповноважений представник фірми Фейке Бомстр повідомив, що АТиТ має намір виробляти з допомогою чернігівських радіоприладників телефонні станції безпосередньо в Чернігові і щорічно додавати в телефонну мережу республіки 600 тисяч абонентів. Вирішується питання про створення спільного підприємства. Наступного року одну з привезених міжміських телефонних станцій на 20 тисяч номерів планують встановити в Чернігові.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ДОПОМОГА КОЛЕГАМ

Профком викладачів і ректорат Донецького держуніверситету прийняли рішення перевести на рахунок університету в Ужгороді, що зазнав від повені великих матеріальних збитків, близько 100 тисяч купонів.

Юрій ДОЦЕНКО.

У КРИМУ ЗАКРИВАЮТЬСЯ САНАТОРІЇ

З 1 січня закривається один із найпрестижніших ялтинських санаторіїв — «Горный». Не дивлячись на те, що вартість путівок зросла у кілька разів, санаторій не може звести кінці з кінцями. До того ж, у ці зимові дні через дефіцит палива у спальних і лікувальних корпусах дуже холодно. З цієї ж причини призупинив свою діяльність Ялтинський інститут імені Сеченова, який спеціалізується на лікуванні серцево-судинних захворювань і туберкульозу.

Як вважають місцеві спостерігачі, найближчим часом може закритися більшість санаторіїв Ялти, Алушти і Євпаторії.

Олександр ПІЛАТ.

ВАРТОВИЙ НЕ ПРОМАХНУВСЯ

Під покровом ночі на території військового об'єкту, з'явилось двоє жителів Чернівців. Вартовий попередив порушників окликом, потім вистрілив угору, а коли вони не підкорилися команді, відкрив прицільний вогонь. Обох зловмисників (є версія, що вони йшли красти бензин) було вбито.

Командування Чернівецького гарнізону вважає дії вартового правомірними. Водночас командування звернулося до населення області з проханням суворо дотримуватись Закону України про території військових об'єктів.

Василь БАБУХ.

НОВА ПОЛІТИЧНА СИЛА

В кінці року на політичному небосхилі України офіційно з'явиться ще одна організована сила. В Донецьку планується провести установчий з'їзд нової партії — партії труда, основу якої мають скласти «генерали» від промисловості, керівники великих підприємств, виробництв, галузей. Іншими словами, партія, яку мають створити, бере свої витоки з Міжрегіональної асоціації промисловців (МАП), члени якої очолюють сьогодні колективи підприємств, де акумульовано близько 70 відсотків промислового потенціалу України.

Юрій ДОЦЕНКО.

ПРАВО ЗНАТИ ПРАВДУ

Резонанс

В Миколаєві відбулася прес-конференція для місцевих засобів масової інформації, організована обласною асоціацією «Зелений світ» з приводу опублікованої 8 грудня в «Голосі України» статті нашого спеціального кореспондента О. Бреуса «Мегавати чи безпека?».

— Окремі факти, наведені в цій статті, — пояснив голова екологічної асоціації А. Золотухін, — навіть для нас виявилися несподіваними. Ми знали і постійно говорили про наростаюче радіаційне забруднення регіону Південно-Українською АЕС, проте головними причинами цього вважали конструкційну недосконалість енергоблоків, технологічний брак, допущений при їх спорудженні. А виявляється, наша АЕС стала нині найнебезпечнішою з експлуатованих в Україні станцій ще й тому, що персонал тут свідомо і з відома керівництва систематично порушує правила експлуатації енергоблоків, у гонитві за кіловатами тримає їх на граничному навантаженні, регулярно відключаючи «для зручності» захисну автоматику...

Адміністрація виробничого об'єднання «Південно-Українська АЕС» приймала останнім часом зарубіжні делегації, щоразу наголошуючи після кожного візиту, що гості «відзначили високу культуру експлуатації» станції.

— Не знаю, як там поводились із зарубіжними делегаціями, але громадськість області цинічно, всіма засобами вводили в оману, — висловлював своє обурення один із організаторів прес-конференції голова постійної екологічної комісії обласної Ради народних депутатів С. Шаповалов. — От і зараз, буквально напередодні публікації в «Голосі України», наша обласна газета «Южная правда» вмістила матеріали «круглого столу», які переконують людей в тому, що на АЕС все нормально, все гаразд...

Миколаївські «зелені» давно і небезрезультатно привертають увагу громадськості до проблем експлуатації АЕС. Кілька років тому вони проводили масові акції протесту, зібрали сотні тисяч підписів і таки добилися, щоб проект подальшого нарощування потужностей Південно-Українського енергокомплексу було «заморожено». Сьогодні екологічний рух в області не такий масовий, як тоді, але він став більш зрілим, здатним не тільки на протести. Миколаївські вчені розробили альтернативний проект програми розвитку енергетики України — без ядерних монстрів — і зараз ведуть конструктивний діалог із урядом Л. Кучми.

— Ситуація, що склалася в Україні із експлуатацією АЕС, просто критична, — вважає А. Золотухін. — І конфлікт Держатомнагляду з керівництвом Південно-Української — це лише перший дзвінок. Ми сподіваємось, що уряд не допустить послідуючих — в іншій формі, з іншими наслідками. Сьогодні ще є вихід. Але завтра його може не бути. Де гарантія, що саме зараз, ось у цей момент, на якомусь із тріснутих атомних енергоблоків черговий оператор знову не відключив систему захисту?

Гарантій, мабуть, і справді нема. Організатори прес-конференції сподівались, що в ній візьмуть участь і представники [illegible], але ті від зустрічі ухилились.

Наш кор.

Ювілеї

ЇЙ 165 РОКІВ!

Але пісок з неї не дуже сиплеться

Цього року цукрова промисловість України відзначила своє 165-річчя. Перша наша цукроварня виникла у Смілі й належала панові Бобринському, працювали там переважно кріпаки. Вже у вісімдесятих роках минулого століття в Україні зафіксовано близько 148 цукроварень, які виробляли 17 мільйонів пудів цукру, через десять років — 159 підприємств і 29 мільйонів пудів. Центрами цукровиробництва стали Київська та Подільська губернії. У 1914/15 роках тільки тут працювало 127 заводів — дві третини всіх цукрових заводів України. Втім, у 1910 році в Російській імперії на душу населення припадало 17,8 фунта цукру (приблизно 9 кілограмів). Англійська «душа» тоді ж споживала майже 100 фунтів, німецька — 50, французька — 42. Ми нині, у ювілейний рік, перегнали царську Росію й можемо за своїми талонами отримати на рік 40 фунтів (не рахуючи тістечок і тортів). До речі, у 1895 році Росія прийняла «цукровий» закон: щорічно визначалася кількість цукру, необхідного для внутрішнього ринку, максимальні ціни, а також обсяг обов'язкового недоторканного запасу. Взяти щось із запасу можна було тільки за наказом міністра фінансів, коли ціни на цукор перевищували максимальні. Нині вони, здається, саме такі. Але солодкий пісок до магазинів щось не дуже сиплеться. Чого ж нам бракує: нормального закону, цукрового запасу чи відважного міністра фінансів.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Анонс

ВОНИ — НЕ ІМІТАТОРИ

Завтра у київській художній школі № 8, що на Оболоні, відкривається виставка групи незалежних художників «Стронцій-90». Вона має назву «Подорож на край ночі».

Автори — В. Жук, В. Голейко, О. Прохоренко, К. Пустовіт та інші — не просто імітатори дійсності, кожен — своєрідна індивідуальність. А об'єднало їх бажання віддати данину пам'яті своєму старшому товаришеві, київському митцеві В. Баклицькому — він помер рано, і творчість його досі ще гідно не оцінена. Роботи Баклицького займають чільне місце в експозиції.

Виставка — благодійна, кошти підуть на користь художньої школи. Організатор виставки — київська фірма «Подія — ЛТД». Фірма, до речі, вже готує наступну акцію — благодійну виставку дитячої творчості в Ізраїлі.

Юрій ЗАДОЯ.

Коротко

КУРС — НА ЗОНУ

Другий з'їзд Спілки підприємців Чернігівщини, що відбувся 19 грудня, взяв курс на створення вільної економічної зони, формування в 1993—1995 роках на території області системи підтримки місцевих та зарубіжних інвесторів та підприємців. У зв'язку з тим, що в обласній Раді скептично оцінено згадані наміри, делегати проголосували за найактивнішу участь у виборах до місцевих Рад. «Нам немає рації боротися з облрадою, — заявив президент Спілки Олександр Старобінський. — Увесь удар ми повинні сконцентрувати на вибори, щоб нові депутати [illegible]ражали наші інтереси». На [illegible] повідомив він, будуть виділені значні кошти.

Сергій ПАВЛЕНКО.

І СОБІ, І ЛЮДЯМ

Гарний хміль вирощують у Осолинському радгоспі Літинського району на Вінниччині. І не на якихось шести га, а на цілих 60-ти. Від «хмільного урожаю» зростає рахунок у банку — доларами США та німецькими марками. Проте це вже не влаштовує. Добра «мужицька натура», маючи валюту, зметикувала: а чому б нам не пити власне пиво? Запросили фахівців з Угорщини і підписали угоду про будівництво пивоварні на 2,5 млн. літрів напою на рік. Буде не тільки собі, а й людям!

Іван ВАЛЬКО.
Вінницька область.

ПЕРШИЙ ВНЕСОК — ШАХТАРСЬКИЙ

Колектив гірників Донецької шахти імені Засядька давно визнаний як один з кращих на Донеччині. Навіть за нинішніх скрутних часів засядьківці працюють стабільно, а відтак забезпечують і програми вуглевидобутку, і свого соціального розвитку. Значна заслуга в цьому і колишнього директора, а нині голови Донецької міськради Юхима Звягільського.

Довідавшись про заходи щодо вшанування пам'яті нашого славетного земляка, видатного українського поета Василя Стуса, колектив шахти імені Засядька одним із перших перерахував 200 тисяч карбованців на спорудження йому в Донецьку пам'ятника.

Юрій ДОЦЕНКО.

Фестивалі

ДНІ ДЛЯ ДУШІ

Таким буде «Оберіг-93», який відбудеться в Луцьку 3—6 червня 1993 року

Цю дату визначили учасники «круглого стола», проведеного у Луцьку. Три дні тривали творчі дискусії навколо головного питання: яким бути п'ятому всеукраїнському фестивалю співаної поезії та авторської пісні «Оберіг», що протягом кількох років став своєрідною візитною карткою Волині. Відзначалося, що попередні фестивалі зіграли велику роль для відродження національної культури, духовності, оновлення України. Особливістю цих пісенних свят була непідцензурність виконавців, що сприяло появі нових талантів, імен, про які раніше ніхто не знав. А сьогодні імена Едуарда Драча, Марійки Бурмаки, Олега Покальчука, Василя Жданкіна, Левка Бондара, Зої Слободян, Ігоря Жука відомі на Україні та за її межами.

...часники зустрічі, серед ... були головний режисер фестивалю Сергій Архипчук, член головної управи об'єднання українців у Польщі Степан Мігус, автори і виконавці пісень Наталка Бугель, Ігор Жук, мистецтвознавці Олександр Різник, Лариса Петлій, Микола Гаврилюк, художник Микола Кумановський та інші, робили наголос на тому, що авторська пісня на Україні потребує глибокого творчого розвитку. Саме пісенне свято «Оберіг» і об'єднує нові творчі індивідуальності, маловідомих авторів, які перебувають у пошуку, дає їм путівку на сцену. Тому кожен учасник пісенного свята повинен бути найбажанішим. А щоб мати саме таку можливість, вирішено обмежити кількість учасників — не більше 40 чоловік. Крім того, Ігор Жук запропонував, щоб під час фестивалю діяв клуб «Творча майстерня», де б після перегляду тут же робився кваліфікований аналіз виконавця. Степан Мігус висловив думку, що вже час українській авторській пісні «переселитися» за кордон, щоб там знали не тільки про вишивані сорочки та широкі шаровари...

— Незважаючи на те, що пісенне свято «Оберіг» знають у світі, що робимо ми для української культури корисну справу, а в рідному місті від місцевих властей не маємо жодної підтримки, — сказав з докором директор товариства «Світ ЛТД» директор постійно діючої дирекції фестивалю «Оберіг» Олексій Левченко.

Варто погодитися з тим, що позиція властей Луцька до проведення наступного фестивалю «Оберіг» більш ніж дивна. Її важко зрозуміти. Можна, звичайно, не любити когось з організаторів, з чимось не погоджуватися, щоб заперечувати, але так ігнорувати проведення пісенного свята, яке робить рекламу місту й області, це, вибачте — найелементарніше безкультур'я. Я так подумав, коли б фестиваль «Оберіг» потрібно було везти на перегляд до Києва, то метушні й галасу навколо нього було б достатньо. А так — що з нього взяти, варениками не вгощають, а пісню й по телевізору можна почути.

Під час розмови з Степаном Мігусом почув таку думку: «Якщо Луцьк не спроможен провести цей фестиваль, то давайте організуємо його в Польщі». Щиро признаюся, що хотів на ці слова кинути грубу репліку... Слава Богу, стримався. Бо після проведення «круглого стола» я думав дещо інакше: «А що коли гість з Польщі має рацію? Ото буде сміху!» То поки не пізно, плекаймо фестиваль «Оберіг» на своїй землі, на рідній Україні. Бо для кожного з нас — це свято душі.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент «Голосу України».
Волинська область.

Реалії

БЕЗРОБІТНИХ БІЛЬШЕ, ПОСАД МЕНШЕ

Якщо за перших дев'ять місяців поточного року число безробітних в Україні збільшилося у дев'ять разів, то нині, за повідомленням Міністерства статистики України, спостерігається сповільнення темпів зростання безробіття. Для порівняння, якщо у третьому кварталі в середньому за місяць армія безробітних збільшувалася на 8,4 тисячі чоловік, то у жовтні-листопаді за два місяці їх кількість в цілому зросла на 6,3 тисячі чоловік.

Загалом протягом січня-листопада поточного року статус безробітних надано 109,5 тисячі чоловік, але за цей же період з обліку знято 49,5 тисячі.

Однак попри деяке сповільнення темпів зростання безробіття напруженість на ринку праці продовжує зростати. Це насамперед пов'язано із тенденцією до скорочення потреб у робочій силі. Зокрема, якщо в кінці січня цього року на кожних 100 непрацевлаштованих громадян припадало 243 вільних робочих місця, то в кінці листопада лише 91.

Сергій ЯСЕН.

Ракурс

«Супербабуся-92»

Свої можливості продемонстрували сучасні бабусі — учасниці конкурсу «Супербабуся-92» у Дніпропетровському театрі опери і балету. Вони змагалися у вмінні співати, танцювати ...і демонстрували моди. І всі — посміхалися. Незважаючи на скрутні часи. Будемо жити!..

Фото Анатолія КРАСНОЖОНА.

Репліка

А ІСТИНА ДОРОЖЧА...

У газеті «Молода гвардія» 27 жовтня 1992 року надрукована стаття «Міф про Сізіфа» професора В. Чернеця.

Не втручаючись у конфлікт, з суттю якого я не обізнаний, усе ж вважаю за необхідне висловити свою думку з приводу одного моменту в системі доказів, що їх наводить автор.

Аж ніяк не можу погодитись з тим «вироком» усьому московському періоду діяльності режисера Леся Танюка, виголошеним шановним автором. Мені довелось бачити чимало вистав Л. Танюка в Москві.

Добре пам'ятаю великий успіх «Сказок Пушкина», які не сходять зі сцени дитячого театру з 1966 року (нещодавно відбулася тисячна вистава). Творчий пошук і оригінальне мислення виявив режисер у роботі над виставами «Гусиное перо» у Центральному дитячому театрі, «Вдова полковника» Ю. Смуула в театрі імені Моссовета з Вірою Марецькою в головній ролі. Ця робота була відзначена премією угорського посольства.

Інтелігентною і цікавою була вистава «Мосье де Пурсоньяк» за мотивами Мольєра в театрі імені К. Станіславського, яку Л. Танюк здійснив за власною інсценізацією. У цьому ж театрі я бачив виставу «Черт» за п'єсою Ференца Мольнера, яка здобула премію за кращу режисуру сезону. Надзвичайно болючою і чітко вибудованою була вистава «Еще не вечер» А. Кутерницького.

Перелік серйозних робіт Л. Танюка у Москві можна було б продовжити, але я зупинюсь ще тільки на виставі «Кафедра» за п'єсою В. Врублевської у театрі імені Пушкіна. Ця вистава відповідала всім вимогам зрілої професійної режисури: гармонійна в усіх компонентах, зроблена з почуттям міри й смаку; в талановитій роботі виконавця головної ролі (заслужений артист Росії Прокопович) виявлялася цілеспрямована і конструктивна позиція та педагогічна послідовність режисера.

Отож хочу наприкінці зауважити: чи варто у пошуку істини збочувати з прямого шляху об'єктивності на манівці емоцій?

Едуард МИТНИЦЬКИЙ,
народний артист України.

Що почім

ЕНГЕЛЬС ПРОПОНУЄ «ЗОЛОТІ РОГАЧІ»

У час бензинового голоду і викликаного ним паралічу міського автотранспорту жителі 300-тисячних Черкас з надією спрямували свої погляди на тролейбуси. Більшість жителів обласного центру живуть у віддалених від центру «спальних» районах.

Керівники тролейбусники вирішили закупити у виробничому об'єднанні «Тролейбус» міста Енгельса Саратовської області додаткову партію машин. Однак за 20 тролейбусів енгельсівці зажадали поставки — 60 кольорових телевізорів «Орізон», 100 телефонних апаратів, 60 тонн цукру, десятків тисяч пачок черкаської «Ватри», м'ясних, овочевих, фруктових консервів, горілки, мінеральних добрив. Плюс — 350 тисяч американських доларів...

Черкаські тролейбусники подалися до Дніпропетровська, де на Південному машинобудівному заводі недавно розпочався серійний випуск нових моделей тролейбусів. Може, хоч свої не скривдять?

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

ПОГОДА

25—26 грудня в Україні без опадів, лише в Криму та Приазов'ї часом невеликий сніг, у Донбасі сильна ожеледь. Вітер змінних напрямків, 3—8 метрів на секунду. Температура вдень 5—11, вночі 9—14, місцями, крім південних областей, 15—20 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень без істотних опадів, вітер слабкий. Температура 5—10 градусів морозу.

ПІШОВ ЗА ЦИГАРКАМИ...

Знак біди

Рівненський часопис «Волинь» повідомив жахливу новину: у селі Тучині Гощанського району від побоїв, завданих тамтешньою міліцією, помер тридцятип'ятирічний Микола Тетерюков, батько двох дітей. Серед інших свідчень газета подає слова дружини покійного Марії Тетерюкової:

— ...Мій чоловік прийшов з роботи. Але не мав цигарок і пішов покурити, посидіти до сусіда Миколи Шаліманова... Приблизно о десятій вечора сусідка покликала мене до телефону. Дзвонили з опорного пункту міліції, сказали, що мій чоловік там, що він своє отримав гумовими кийками і що невдовзі його відпустять. Була вже перша година ночі, коли чоловіка привезли додому побитого і непритомного. Міліціонери Захарук, Снистук, Савчук поводилися брутально: вимагали горілки, кепкували, хто залишиться зі мною до ранку, бо чоловік вже лежить, не ворушиться... Я зчинила крик, бачу, чоловік без свідомості, холоне, не дихає. Потім вже прибіг для допомоги Валерій Веремійчук. Був цілу ніч, рятував Миколу. Ми викликали — насилу — швидку медичну допомогу. Дехто з швидкої був п'яний. Яку ж допомогу вони могли надати, торочили одно, мовляв, мій чоловік п'яний. А він помирав. Тільки один з медпрацівників — Василь Мазур допомагав... Десь годині о 10-й ранку мій чоловік помер. Я кричала, побігла до міліціонера Миколи Савчука, той виправдовувався, мовляв, ми його небагато били...

Звичайно, з приводу цього жахливого випадку скажуть своє слово слідство і суд. А поки що у Тучині вирують пристрасті — люди вимагають кваліфікованого, оперативного розслідування і покарання винних. Названі міліціонери разом із сім'ями виїхали із села. Подалі, як мовиться, від гріха. Тим паче, що окремі тучинці закликали людей вчинити самосуд.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівненська область.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ДОКТРИНА НОВОЇ ДЕРЖАВИ

Немає сумніву, що зміни, які відбуваютьоя в нашому суспільстві, об'єктивно покликані до життя переважно двома обставинами: по-перше, нашим бажанням якомога скоріше позбутися пут тоталітарної системи, в межах якої ми до недавнього часу жили, і, по-друге, наміром якнайшвидше побудувати в Україні справді демократичну, правову державу.

То на які ж сили нам слід спиратися, щоб усе це можна було зробити?

Як підказує досвід, така реформація в житті суспільства стає можливою, коли за неї беруться відповідні соціальні верстви (на Заході це середній клас), лідер, який би мав переважну підтримку народу, держава з її апаратом та відповідними інституціями.

У наших умовах потрібно звернути увагу саме на державу, на проблеми, становлення та розвиток її.

Особливо це стосується шляхів її національного відродження та зміцнення національної безпеки.

Отож, чи не однією з найважливіших складових частин Національної безпеки Української держави, дійовим елементом існуючого в ній політичного режиму стає її політико-ідеологічна доктрина.

А якщо це так, то що ж тоді вона повинна собою являти?

Зрозуміло, що ставлення до неї сьогодні буде не в усіх однозначне. Достатньо тільки пригадати, що саме термін «ідеологія» довгий час значною частиною нашого народу сприймався вкрай негативно, пов'язуючись з уведенням його в оману та насильницьким нав'язуванням йому хибного бачення світу. Тому й не дивно, що й сьогодні є багато рішучих противників будь-якої ідеології.

Але є й інша точка зору. І пов'язана вона з тим, що ідеологія як духовний вираз політичного життя суб'єкта (держави, нації, класів, окремих груп людей), як система поглядів, ідеалів, ціннісних орієнтацій людей є не тільки корисною для суспільства, але й об'єктивно необхідною. До того ж відмова від послуг «єдино правильної» марксистсько-ленінської ідеології, сприяла появі не тільки плюралістичного світогляду, а й появі великої кількості псевдонаукових уявлень.

Держава не може існувати в політико-ідеологічному вакуумі. Не ставлячи собі за мету тільки стримувати та блокувати в духовному житті суспільства прояви зла, духовну розбещеність та моральне насилля, вона повинна більшою мірою бачити своє призначення в утвердженні в ньому ідеалів добра і справедливості.

Зрозуміло, що при цьому в основі її державницького інтересу повинні лежати узагальнені духовні потреби всього суспільства, волю якого держава й повинна виконувати. А отже, повинна дбати та піклуватися про те, щоб цей державницький інтерес був якомога ефективніше втілений в практику його реального життя.

Про те, яким конституційним вимогам повинен відповідати цей державницький інтерес і в межах яких він тільки й може бути реалізований, видно з 6 статті проекту Конституції України. Згідно з нею суспільне життя в Україні повинне базуватися на засадах політичного та ідеологічного плюралізму. При цьому «жодна ідеологія не повинна обмежувати свободу переконань, поглядів, думок і не може визнаватись офіційною державною ідеологією». Зрозуміло, що тут йдеться про ідеологію офіційну як єдино обов'язкову для всього суспільства. І це потрібно особливо підкреслити, тому що політико-ідеологічна доктрина України як держави на це не претендує. Бо мета і завдання її дещо інші. Певною мірою вони зумовлені тим, що держава не тільки «підпорядковується служінню громадянському суспільству», а й залишає за собою право, звичайно в межах Конституції, «регулювання суспільних відносин»... Зрозуміло, що стосується це і сфери духовного життя.

Одним із можливих напрямів такого цивілізованого регулювання могла б стати, наприклад, реалізація «Закону про громадські об'єднання». Як зазначив, у виступі на шостій сесії Верховної Ради Президент України Л. Кравчук, необхідно буде поступово приводити у відповідність з названим Законом діяльність усіх політичних сил України, дати правову оцінку тим із них, хто свідомо чи ні загрожує українській державності або ж компрометує ідеї демократії та правової держави.

Механізм цього Закону міг би діяти в рамках, скажімо, спеціальної Координаційної ради, яка, спираючись на державотворчі можливості відповідних Комісій Верховної Ради України, міністерств освіти, культури, Збройних Сил, могла б бути спроможною забезпечити діяльність політичних і правових інститутів влади.

Важливим структурним елементом в цій системі повинні стати «круглі столи» як дійовий механізм взаємних консультацій політичних сил, здатний забезпечити пошук спільних точок зору та створити необхідні умови для їх консолідації.

Виходячи зі сказаного, можна зробити висновок про те, що головне призначення політико-ідеологічної державної доктрини — це зробити наше духовне життя демократичним і цивілізованим, добитися, щоб морально-етичний порядок у ньому базувався не на обмані й примусові, а на високій громадянській свідомості, на вірі в пріоритетність загальнолюдських цінностей та прагненні їх здійснити.

То на якій же ідейно-політичній основі повинна бути побудована ця державна доктрина?

Пошуки такої ідейно-політичної основи вже були, але виявилися невдалими. І пов'язані вони з тим, що наміри демократичних сил, які прийшли до влади і проголосили незалежність України, замінили ідею комуністичну ідеєю ринкової демократії, очікуваного успіху не принесли. Це об'єктивно поставило суспільство перед пошуком нової альтернативи. І сьогодні така альтернатива у свідомості людей все більше пов'язується з національною ідеєю. Саме в ній вони вбачають ту єдину мобілізуючу силу, яка тільки й зможе забезпечити подальше відродження української державності.

З одного боку, вона віддзеркалює право нації на самовизначення, право на особистість, а з другого — залишає націю в рамках вселюдської спільноти, зміцнює зв'язки з християнською цивілізацією, прагне до утвердження в житті загальнолюдських цінностей, бореться за соціальну справедливість, має споконвічний потяг до демократичного устрою суспільства.

Такими узагальненими пріоритетними цінностями, що органічно випливають з неї, можуть бути: державний патріотизм, людяність, народність, цивілізований гуманізм, соціальна й національна справедливість, віротерпимість, демократія на багатопартійній основі та широкому народному представництві.

Видатний провідник української науково-політичної думки В. Липинський у праці «Націоналізм, патріотизм і шовінізм», зачіпаючи проблеми громадсько-патріотичного виховання українського народу, писав, що бути в здоровому розумінні націоналістом, це значить бути обернтим на любові до своїх земляків, а не на ненависть до них за те, що вони не українські націоналісти. Бути державником, бути українським патріотом в його розумінні — «це значить бажати всіма силами своєї душі створення людського, державного й політичного співжиття людей, що живуть на українській землі, а не мріяти про втоплення в Дніпрі більшості своїх же власних земляків. Бути патріотом — це значить перш за все вимагати гарних і добрих учинків від себе, як від українця, а не перш за все ненавидіти інших тому, що вони «не українці...»

Саме такий підхід дає можливість якнайкраще, цивілізованим чином реалізувати, з одного боку, програму державно-патріотичного виховання українського народу, яка, до речі, здатна істотно понизити напругу в його свідомості, що викликано неоднозначністю в ставленні до свого історичного минулого і тим самим забезпечити прийняття акта громадсько-політичного примирення, запропонованого нашим Президентом. А з другого, — зробити те, що не зміг зі своїми однодумцями й соратниками свого часу зробити М. Грушевський. А саме, поєднати боротьбу за національну незалежність України з боротьбою за соціальну справедливість.

Яким шляхом піде подальша розбудова нашої держави, як трансформуватиметься її соціально-економічна система? Саме від відповіді на це запитання залежатиме значною мірою мистецтво поєднання національного й соціального в нашому сучасному житті.

На мій погляд, залежно від того, які політичні сили візьмуть гору, наш розвиток може піти двома шляхами.

Першим — знехтувати не на словах, а на ділі, національним, тобто піти латино-американським шляхом «розвитку» з малочисельною компрадорською буржуазією і зубожілим люмпенізованим народом. Зрозуміло, що це шлях до нового соціального вибуху, який, поза всяким сумнівом, стане згубним для самого інституту української державності.

Щодо другого, то він може бути пов'язаний з суто національно - демократичним вибором, який мусить вивести нас до побудови соціально справедливого, демократичного суспільства й дійсно народної, правової держави. І як тут не згадати, що 1 грудня народ України чітко визначив свою позицію — до соціальної справедливості через державну незалежність. Тепер же від державних мужів залежить те, як цей вибір народної волі закріпити в реальному житті. Виходячи з цього, ми й повинні побудувати своє соціально-ринкове господарство.

Зауважимо, що ринкова економіка за філософією свого внутрішнього змісту, за своєю логікою глибше й ширше від філософії капіталістичної економіки. Відмінність ця полягає в тому, що коли остання націлена на отримання прибутку від підприємства за будь-яку ціну, то ринкова економіка мету свого існування більшою мірою вбачає в економічному прогресі, який обов'язково буде зорієнтованим на зростання реального добробуту населення.

Така модель господарювання об'єктивно дає нам можливість прийти до економіки для народу і для кожної людини окремо.

Держава повинна піклуватися про те, щоб підтримати всіх, хто цього прагнутиме, хто хоче і уміє чесно й сумлінно працювати, хто своєю працею буде дійсно примножувати її матеріальний і духовний потенціал. І тоді ми справді, як сьогодні про це мріє наш Президент, «зуміємо об'єднати й організувати їх до щоденної праці», та, й, зумієм розумно поєднати національне й соціальне в своєму державному будівництві і тим самим наповнити наше духовне життя, поняття державницького патріотизму реальним, демократичним, науково вивіреним змістом.

Сьогодні ж украй важливо зрозуміти, що соціально-економічна визначеність нашої державної системи — це нагальна необхідність. Диктується вона самою потребою розбудови державних інститутів.

Тож на питання, що ж повинна являти собою політико-ідеологічна доктрина Української держави, можна буде з певністю сказати: це та система, що включає в себе, з одного боку, інтегральну систему державнозначимих національно-демократичних ціннісних пріоритетів, а, з другого, діючий як відповідний механізм, а б спроможною, (ґрунтуючись на цих пріоритетах), до виявлення й гармонізації реально існуючих в суспільстві ідейно-політичних розбіжностей та конструктивної консолідації, на цій основі інтересів усіх політичних сил, які б узяли на себе відповідальність за будівництво нової України.

Олександр ШТИКЕ,
начальник кафедри політології й соціології Донецького вищого військово-педагогічного училища, кандидат історичних наук.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присудження Державних премій України в галузі науки і техніки 1992 р.

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

ТУРОВЦЕВУ Миколі Івановичу, докторові сільськогосподарських наук, завідуючому відділом Українського науково-дослідного інституту зрошуваного садівництва

МАМАЄВУ Івану Гнатовичу, кандидатові сільськогосподарських наук, директорові дослідного господарства «Мелітопольське» Українського науково-дослідного інституту зрошуваного садівництва

ОРАТОВСЬКОМУ Михайлу Тимофійовичу, кандидатові сільськогосподарських наук (посмертно);

— за підручник «Біофизика» (К., «Вища школа», 1988):

КОСТЮКУ Платону Григоровичу, академікові, директорові Інституту фізіології імені О. О. Богомольця АН України

МАГУРІ Ігорю Сільвестровичу, докторові біологічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту фізіології імені О. О. Богомольця АН України

ГРОДЗІНСЬКОМУ Дмитру Михайловичу, академікові Академії наук України, завідуючому відділом Інституту клітинної біології та генетичної інженерії АН України

ШУБІ Михайлу Федоровичу, академікові Академії наук України, завідуючому кафедрою Київського університету імені Тараса Шевченка

ЗИМІ Валентину Леонідовичу, докторові біологічних наук, професорові Київського університету імені Тараса Шевченка

СИДОРИКУ Євгенію Петровичу, докторові медичних наук, завідуючому відділом Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р. Є. Кавецького АН України;

— за підручники у чотирьох книгах «Теоретична механіка» (К., «Радянська школа», 1957 — кн. I; К., «Вища школа», 1972 — кн. II; 1989 — кн. III; 1990 — кн. IV):

ПАВЛОВСЬКОМУ Михайлу Антоновичу, докторові технічних наук, завідуючому кафедрою Київського політехнічного інституту

БОЙЧУКУ Остапу Пилиповичу, докторові фізико-математичних наук, завідуючому кафедрою Київського політехнічного інституту

АКІНФІЄВІЙ Людмилі Юріївні, кандидатові фізико-математичних наук, професорові Київського політехнічного інституту

КИЛЬЧЕВСЬКОМУ Миколі Олександровичу, академікові Академії наук України (посмертно).

2. Установити на 1992 рік розмір Державної премії України в галузі науки і техніки сто тисяч карбованців кожна.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
19 грудня 1992 року

Конверсія

ЗАВОД ДІЛИТЬСЯ ТАЄМНИЦЯМИ

3. ТЕ, ЩО НАМ ПОТРІБНО, — СТВОРИТИ

«Голос України» відкриває свій постійний корпункт на колишньому «закритому» підприємстві оборонного комплексу.

Бо завод розкриває нині радше не таємниці свої, а невичерпні можливості. Вони теж до останнього часу залишалися маловідомими, засекреченими. Не випадково конверсія для підприємства виявилася не настільки страшною, як її малюють. Тут, схоже, об'єднанню став у пригоді власний непересічний досвід. Отой, про який я розповідав на початку,— досвід уболівання за насущні потреби своїх людей.

І завше душею всіх цих клопотів був генеральний директор Віктор Бояр — розвій соціальної сфери на підприємстві він вважав за свій обов'язок. І тепер Віктор Леонтійович наполегливо перекладає свою «політику» вже в площину теперішньої соціально значущої виробничої діяльності заводу в межах України. Причому без зволікань і наперекір економічному хаосу, що твориться в країні.

Характерний приклад відносно цього розповів начальник відділу механізації і автоматизації підприємства Василь Гарус. Якось Бояр відвідав у Москві міжнародну виставку продмашівського обладнання, де іноземні фірми демонстрували оригінальні зразки техніки переробної промисловості. Вікторові Леонтійовичу припав до вподоби західнонімецький м'ясопереробний комплекс. Незабаром дніпропетровці придбали і змонтували цей комплекс у себе. Щодоби він виготовляє півтори тонни смачної копченої ковбаси.

Згодом Віктор Леонтійович взагалі поставив перед конструкторами завдання створити ще кращий комплекс.

Конструктори почали розробляти мобільний, рухомий комплекс для випуску ковбасних виробів. Шість контейнерів за кілька годин перетворюються на досить пристойний цех, який нічим не поступається капітальним спорудам. Навіть з магазином для реалізації продукції.

Зовні це охайне й компактне, досить зручне приміщення, в якому за зміну вироблятиметься мінімум тонна ковбаси. Його легко вписати в архітектуру будь-якого райцентру або на підприємстві, в колгоспі, на фермерському подвір'ї тощо. Так і хочеться гукнути: кому треба — налітай. У тому розумінні, щоб ніхто не прогавив нагоди придбати м'ясопереробний комплекс. А вже треба й поспішати, бо замовники шикуються в чергу.

Василь Гарус, до речі, окремо сконструював оригінальну машину для механічного відокремлення пташиного м'яса-фаршу від кісток. Ретельно подрібнені тушки автоматично подаються в обвалювальний пристрій, де під тиском чисте м'ясо потрапляє в спеціальну тару, а перемелені кістки, мов віджимки, виштовхуються геть.

— Ми готові постачати бажаючим і ці агрегати,— каже Василь Миколайович,— замовники, запевняю, не пошкодують, коли матимуть з нами справу. Хай запам'ятовують адресу: **Дніпропетровськ, вулиця Будівельників, 34, виробниче об'єднання «Дніпровський машинобудівний завод», телефон 91-80-94...**

Але я думаю, що адреса підприємства, а раніше його марка, відома давно і багатьом. На холодильники «Дніпро» вже роками не спадає, а тільки зростає попит. Хто їх має на своїх кухнях, той підтвердить: працюють надійно і безперебійно. А мікрохвильові побутові печі «Дніпрянка», які швидко готують чи розігрівають страви в домашніх умовах? Спішу повідомити: на підході відразу три нові, ще досконаліші моделі холодильника «Дніпро». А мікрохвильових печей підприємство випустило цього року стільки, скільки торік випускав увесь колишній Союз.

Виробництво товарів народного вжитку на об'єднанні також введено в багатообіцяючу комплексну програму.

Не втримався і насамкінець запитав Віктора Бояра про те, що дивувало над усе: чому підприємство не рекламує своєї продукції та своїх унікальних можливостей?

— Ми звикли тримати марку і честь колективу бездоганним гатунком продукції і високим рівнем виробництва та технологій,— відповів Віктор Леонтійович.— Дбатимемо і далі про них. А це головне, щоб здобувати визнання.

Добра «звичка». На всі сто відсотків переконаний: Дніпровський машинобудівний «мовчки» встиг зробити для стабілізації нашої економіки набагато більше, ніж багато хто з «крикливих». Не кажучи вже про панікерів. І не випадково перші українські наручні годинники почав «раптом» випускати саме «Дніпромаш». Він на практиці відраховує новий час.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Дніпропетровськ.

(Закінчення. Початок у номерах за 22, 23 грудня).

«ВАТРА» ТРЕНУЄ М'ЯЗИ

Роздуми генерального директора тернопільського науково-виробничого об'єднання «Ватра» Романа ЯРЕМЧУКА про нинішню економічну ситуацію в Україні

Восьмитисячний колектив «Ватри» відносно безболісно обминає рифи кризових потрясінь, що охопили нашу державу. Поставивши перед собою головну мету — значне підвищення випуску товарів народного вжитку, з початку року виготовили добротної світлотехнічної продукції більш як на мільярд карбованців. Це на 28 відсотків більше проти минулого року і на 65 відсотків — проти 1989 — останнього, як тепер прийнято вважати, стабільного року. І якби бодай кожне друге підприємство за ці три роки «підстрибнуло» у випуску товарів для населення, то ми не потрапили б до нинішньої інфляційної безодні.

Не хотілося б, щоб у читача склалося враження, ніби ми заради дешевої популярності штучно підфарбовуємо фасад. Наші здобутки — то реальні результати праці, замішані на підприємництві і щедрому поті. Бо тепличних умов сьогодні не має ніхто.

Криза в економіці з кожним днем сягає дедалі більших глибин. Далі опускатися вже просто нікуди. Настав час рішуче вибиратися з прірви, до якої нас затягнув учорашній уряд. Його політика сприяла остаточному розвалу практично усіх державних структур і зв'язків, разом з Національним банком він буквально паралізував фінансово-грошову систему. Де таке можливе, щоб грошові документи йшли до постачальників з «ближнього зарубіжжя» понад два місяці?! Та що там говорити про зарубіжжя, коли в Україні елементарні банківські операції здійснюють упродовж кількох тижнів. Словом, ланцюг народногосподарського комплексу перетворився в ні до чого не придатні окремі заіржавлені кільця.

Так наша держава існувати далі не може. Потрібно негайно відновити старі й налагодити нові економічні відносини. Власне, ця проблема є головною тривогою «Ватри». Це, по суті, найважливіший чинник, від якого залежатиме наш подальший добробут.

Так ось, ще на початку року за сформованим впродовж десятиліть структурами командно-адміністративної системи ринком в Росію ми постачали 45 відсотків світлотехніки. У своїй державі залишали третину, і п'ята частина продукції надходила в республіки колишнього Союзу. Зовсім мізерним був продаж виробів «Ватри» за кордон.

Сьогодні цю структуру ми докорінно змінюємо. Адже це, якщо хочете, питання нашого виживання. Тож у цій стратегічній лінії на перше місце ставимо завдання забезпечити продукцією «Ватри» український ринок. Для цього вже найближчим часом подвоїмо обсяг продукції і втричі розширимо її номенклатуру.

Разом з тим замість поставок в країни СНД ми переходимо на активну співпрацю із Заходом з суто економічних міркувань. Пішовши на такий крок, ми наполегливо тренуємо свої м'язи у жорстких умовах висококонкурентного виробництва, заповнюємо поки що «вакантні» ніші європейського ринку і отримуємо валюту, якою сьогодні-завтра змушені будемо платити Росії за енергоносії. Уже в нинішньому році почали продавати пускорегулюючі апарати в Англію, Італію та Угорщину. Останнім часом досить перспективні зв'язки налагодили з німецькими фірмами. Якраз через них на західному ринку ми продали вперше за всю історію існування «Ватри» кількатисячну партію побутових світильників.

Тут доречно зазначити, що на майбутнє ще кращі перспективи. Вже досягнуто домовленостей, що західнімецькі фірми вкладуть три мільйони марок у реконструкцію наших цехів. Більше того, наша сьогоднішня активність на європейському ринку допомогла вийти на прямі контакти з відомою фірмою «Філіпс», яка має серйозні наміри співпрацювати з Україною.

Другим важливим моментом, який сьогодні хвилює «Ватру», є майбутня приватизація. Цій кампанії (даруйте, якщо це слово викликає знайомі асоціації) приділяємо неабияке значення, а тому прагнемо спочатку отримати її спрогнозовану модель. Для цього запросили досвідчених експертів Дрезденбанку. Паралельно аналогічні переговори ведемо із Всесвітньою радою експертів-добровольців (США), яка спеціалізується на допомозі країнам, що розвиваються. Наші спеціалісти розробляють і власну модель. Потім усі три варіанти обговоримо на конференції трудового колективу. Та незалежно від того, чия модель візьме гору, ми вже сьогодні бачимо три основні моменти. Квінтесенцією приватизації мають стати деструктуризація об'єднання і приватизація заводчанами основних фондів виробництва (до 50 відсотків їх вартості), а ядро власності плануємо залишити в розпорядженні централізованого органу управління, що представляє інтереси держави.

Нарешті, про третій блок питань. У діяльності керівника він постає найбільш масивним і складним за своєю «начинкою» блоком, що є підживлювачем двох інших, про які говорилося. Ідеться про мотиваційний «пристрій» виробничо-господарського і соціально-економічного механізму підприємства, який діяв би бездоганно, незалежно від економічних і політичних вітрів. Мається на увазі не просто якийсь набір стимулів матеріально-грошового порядку, які спрацьовують на короткочасному інтервалі, а система управління персоналом, продуктом якого стало б створення вищої культури праці, коли мета фірми, її біди й успіхи є метою всіх і кожного. З іншого боку, в основі політики фірми мусить бути закладений принцип поваги до індивідуума, коли особистість має можливість повністю себе розкрити, коли цінується творчість і професіоналізм, коли працівник не мислить себе поза фірмою. Тільки за умов такої мікрокультури можна гарантувати якість продукції фірми, її конкурентоспроможність, ефект приватизації тощо. Всю цю багатогранну палітру й охоплює поняття «мотивація праці».

Ми й тут не чекаємо вказівок зверху, рішення проблеми шукаємо самі, не відкладаючи на завтра. Найголовнішим для себе вважаємо завдання створити свій стиль, свій «образ» фірми, яка була б шанована і в Україні, і за її межами. І не тільки за якісну працю, а насамперед за її здоровий організм, здатність адаптуватися до перипетій ринку, політичної і економічної нестабільності. Щоб із «Ватрою» хотіли мати справу і сьогодні, і завтра, і завжди. Ми не могли думати про це в умовах аморфного соціалістичного підприємства, позбавленого найголовнішого — почуття національної гордості, відповідальності за престиж держави, імідж фірми.

Всі ці та інші заходи дали нам можливість вистояти при штормових ударах економічної розрухи, втриматися на ногах і впевнено дивитися у завтрашній день «Ватри» та України.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національний банк України 24 грудня 1992 року встановлює курс українського карбованця до іноземних валют, на які поширюються правила валютного регулювання України:

Валюта	Курс
1 австрійський шилінг	57.29
1 англійський фунт стерлінгів	986.34
10 бельгійських франків	196.02
1 німецька марка	403.08
1 голландський гульден	358,34
1 датська крона	104.20
100 італійських лір	44.98
1 канадський долар	506.27
1 норвезька крона	93.96
1 долар США	638.48
1 фінська марка	122.66
1 французький франк	110.24
1 шведська крона	91.58
1 швейцарський франк	446.81
10 японськихієн	51.64
1 екю	798.10
10 іспанських песет	56.67
1 ірландський фунт	1066.15
10 португальських ескудо	44.62
1 естонська крона	50,39
1 долар США по розрахунках з Індією в 1992 році	638.48

ГОЛОВНЕ ВАЛЮТНО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ.

На біржах світу

22 грудня на Франкфуртській біржі 1 долар США коштував 1,5840 німецької марки, 1 французький франк коштував 0,2933 німецької марки.

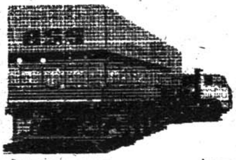
Золото у Лондоні коштувало 334,35 долара США за унцію. В Парижі 21 грудня 1 кілограм золота коштував 58 тисяч французьких франків.

На фондових біржах Європи акції пішли догори, а це значить, що європейські країни зможуть найближчим часом оклигати від кризи і можливо охочіше інвестуватимуть кошти в економіку країн Східної Європи, в тому числі й України.

Олег ЛЕУС.

Господа! "LIAZ" — для ВАС!

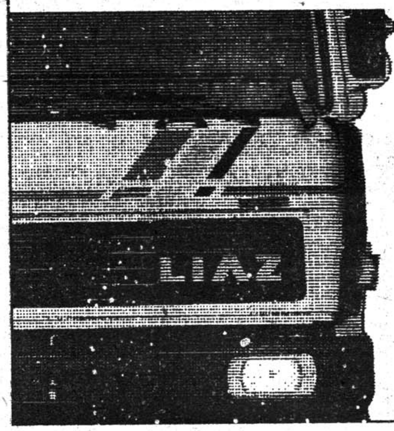
Превосходные чехословацкие грузовики — на выбор: рефрижераторы, самосвалы, тягачи, трейлеры, лесовозы, различные полуприцепы.

Получение грузовиков фирмы "LIAZ" — в Киеве. Оплата в СКВ.

Автомобили "LIAZ" — это:

- европейский сертификат качества;
- экономичность в эксплуатации;
- отличные технические и экологические характеристики;
- грузоподъемность от 8 до 26 тонн;
- великолепный комфорт и надежность.

Звоните сейчас: (044) 446-53-53, 450-74-32.

LIAZ

КОРПОРАЦИЯ РОС УКР НЕФТЕПРОДУКТ

ДИРЕКТОРАМ КРУПНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ!

КОРПОРАЦИЯ «РОСУКРНЕФТЕПРОДУКТ» (ДОНЕЦК)

ОБЕСПЕЧИТ ВАШИ ПРЕДПРИЯТИЯ НЕФТЕПРОДУКТАМИ НА УСЛОВИЯХ ВСТРЕЧНЫХ ПОСТАВОК НЕФТЕДОБЫВАЮЩИМ ПРЕДПРИЯТИЯМ РОССИИ

МЫ ГОТОВЫ ПРОВЕСТИ ОПЛАТУ ДОЛГОВ РОССИЙСКИХ НЕФТЕДОБЫВАЮЩИХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНСКИМ ПАРТНЕРАМ

ЗВОНИТЕ! ПРИЕЗЖАЙТЕ!

340015, Донецк, ул. 50-летия СССР, 158-А
Телефон: (0622) 90-22-80
Факс: (0622) 90-67-48

КОРПОРАЦИЯ «РОСУКРНЕФТЕПРОДУКТ»

ФІРМА «ГЕКАТА»

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК ДО НОВОГО РОКУ ДЛЯ ВАШИХ КЛІЄНТІВ

Автовідповідачі; калькулятори; телефакси; шкіряні куртки; пуховики; жіночі пальта; спортивні костюми; взуття; білизна; джинси; чоловічі костюми.

Оптова торгівля. Оплата в купонах.

Телефони у Києві: 274-39-88; 221-77-80; 221-77-84.

ЕЛІКС

"ЕЛІКС"-КЦТО
СПЕЦІАЛІЗОВАНА СЛУЖБА СЕРВІСУ КОПІЮВАЛЬНИХ МАШИН

CANON, SANYO, SHARP, MITA, RICOH

Здійснюємо кваліфікований ремонт заправку тонером і техобслуговування копіювальних аппаратів і телефаксів

ПРОПОНУЄМО:
телефакси PANASONIC KX-F50B
картріджі A30 до аппаратів CANON
барабани селенові CANON NP 1215
картріджі до аппаратів MITA CC10/20
автобус ЛАЗ-695 (б/в) салон мьякий

Наші нові телефони у Києві:
(044) 417-66-03, 417-64-07

КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ЗАВОД «АГРОРЕММАШ» РЕАЛІЗУЄ:

шнекпрес масловіддільний ПШМ-250, призначений для переробки насіння рапсу й сої на шріт для кормових цілей і масла для технічних потреб за спрощеною технологією, — без попереднього подрібнення й вологотеплової обробки насіння. Прес відзначається простотою й надійністю в експлуатації, високою якістю і продуктивністю в роботі. Користується попитом у колгоспах (радгоспах) і фермерських господарствах.

Завод бере в капітальний ремонт без нарядів передню вісь автомобіля ГАЗ-53.

Телефон для довідок: 2-47-49, 2-46-88.

Адреса: 258500, м. Корсунь-Шевченківський Черкаської області.

VA BANK
БАНК

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК

Запрошує акціонерів на річні загальні збори і презентацію, що відбудуться 11 лютого 1993 року о 14 годині у Будинку кіно (м. Київ, вул. Саксаганського, 6).

На загальних зборах буде підсумована діяльність банку за 1992 рік, розглянуті плани на 1993 рік, організаційні питання тощо.

Тел. для довідок: 216-01-57, 216-00-35.

ПАНОВЕ БІЗНЕСМЕНИ!

Експозиційно-комерційний центр фірми «Довіра» з 11 по 30 січня 1993 року проводить спеціалізовану виставку-продаж «Інтер'єр».

В експоцентрі будуть представлені товари та обладнання для офісів, квартир, котеджів, дач.

Запрошуємо до участі у виставці-продажу українських і зарубіжних виробників оргтехніки, меблів, опоряджувальних матеріалів, сантехніки, товарів для дому.

До ваших послуг чудово обладнаний виставковий зал площею 400 кв. м, висококваліфіковані спеціалісти.

Забезпечимо укладання вигідних контрактів з діловими партнерами України і зарубіжжя.

Умови оренди виставкових площ і ціни — за погодженням сторін.

Ваші пропозиції ми готові розглянути негайно.

фірма Довіра

Наша адреса: м. Київ, Спортивна пл., 1, київський Палац спорту.

Телефон: (044) 221-54-00,
факс: (044) 221-54-00.

Сьогодні експоцентр фірми «Довіра» представляє товари німецьких фірм «ROWENTA» (побутове електрообладнання) і «PFAFF» (швейне обладнання).

ЗАПАХЛИ ЯБЛУКА У СІНІ...

Мальовничу Вижницю, що притулилася до гір над прудким Черемошем, справедливо називають на Буковині воротами у Карпати.

Тут, у Карпатах, здається сама природа прилучає людину змалку до краси. І оживають неповторні барви гір узорами вишитих сорочок, малюнками витканих ліжників і скорц, вітіювато-привабливими візерунками художньо-ужиткових речей з дерева і металу... Здається, що вишивати і ткати тут уміє кожен — досить переступити поріг першої-ліпшої господи, щоб переконатися в цьому. Вишивки бачимо скрізь: на стінах, на столах, на ліжках, на іконах... Як і різьблені з дерева шкатулки, як і розписані з тонким мистецьким смаком великодні писанки.

Ці добрі традиції продовжують і розвивають у стінах Вижницького вищого училища прикладного мистецтва, де сьогодні майже 400 хлопців і дівчат з усієї України, з інших країн СНД опановують мистецькі спеціальності. І передусім — традиційні для цього регіону: різьбу по дереву, вишивку і ткацтво. Чи вдається їм це? Очевидно. Адже випускники училища з успіхом працюють у майстернях держконцерну «Укрмісцевпром» й об'єднання «Художні промисли». А 80 з них стали членами Спілки художників України.

«Запахли яблука у сіні — на молодість, на перший гріх... Містечка галицькі осінні. Є щось феллінівське у них»,— спадають на пам'ять поетичні рядки Василя Герасим'юка. І хоч Вижницю з Галичиною розділяє стрімка течія Черемошу — то ніби і про це буковинське містечко сказано.

Містечко з давніми мистецькими традиціями. Містечко, де знаються на красі, цінують її і не мислять без неї свого життя.

А краса — чи то людської душі, чи то на вишитому рушнику або різьбленій тарелі, чи то в магії осіннього карпатського лісу — облагороджує наш зачерствілий світ, робить його добрішим і людянішим.

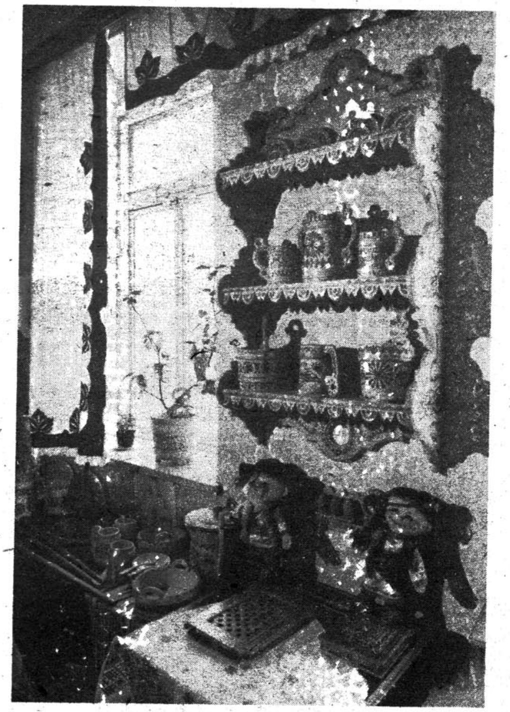
Отож, збережемо красу — врятуємо себе.

Роман ВАТРИЧ.

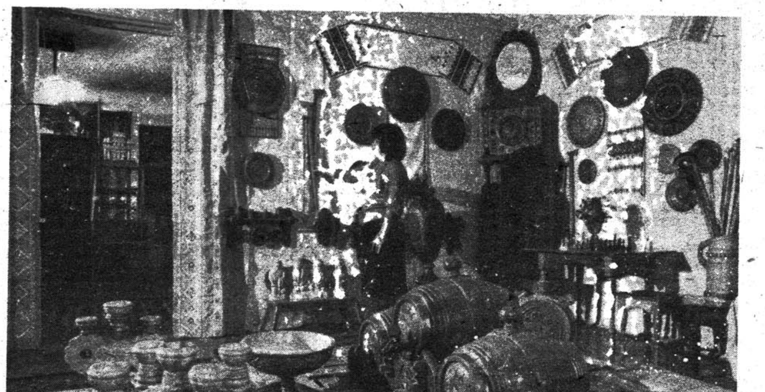
Фото Володимира РЕПІКА та Володимира ФАЛІНА.

Експрес-інформація

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ

нового уряду Росії, указ про склад якого підписав у середу ввечері Президент Б. Єльцин, відбулося вчора в Кремлі. Міністри розглянули питання про формування державних продовольчих фондів у 1993 році. А напередодні Голова Ради Міністрів РФ В. Чорномирдін заявив, що сформовано грамотний, компетентний уряд, який готовий взяти на себе відповідальність за здійснення реформ. У новому кабінеті Росії — лише сім нових членів, решта — з команди Є. Гайдара. Зокрема, залишилися на своїх постах міністри: оборони — П. Грачов, закордонних справ — А. Козирєв, внутрішніх справ — В. Єрін, безпеки — В. Баранников.

НАЗРІВАЄ НОВИЙ СПАЛАХ ВІЙНИ

Югославська армія може виступити на боці боснійських сербів, якщо ООН вживе воєнних заходів для дотримання заборони на польоти літаків над Боснією і Герцеговиною. Таку заяву зробив начальник штабу збройних сил СРЮ Ж. Паніч. Правда, за повідомленнями з Нью-Йорка, Об'єднані Нації ще не ухвалили відповідної резолюції. Така ситуація склалася через серйозні розбіжності між США та Францією і Великобританією щодо застосування зброї для охорони закритої повітряної зони. Тим часом НАТО передало генеральному секретареві ООН Б. Галі план використання військової сили для забезпечення заборони польотів.

РОЗКОЛ У ТИМЧАСОВІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

Помилкою назвав рішення глави тимчасової адміністрації в Інгушетії Р. Аушева піти у відставку віце-прем'єр Росії С. Шахрай. Він також не погодився зі звинуваченнями Р. Аушева на адресу російського керівництва та армії у бездіяльності в зоні осетино-інгуського конфлікту. А сам Р. Аушев заявив на прес-конференції в Москві, що слід негайно ввести федеральне правління в Пригородному районі республіки і вивести російські війська з території Інгушетії. Він також сказав, що за два місяці надзвичайного стану в зоні конфлікту тимчасова адміністрація не змогла вирішити питання обміну заложниками і роззброїти незаконні формування.

НАЙБІЛЬШИЙ ТЕРМІН — МІСЯЦЬ

Намір твердо протистояти вимогам шахтарів і залізничників Польщі, які страйкують, висловила Прем'єр-міністр країни Х. Сухоцька. Виступаючи перед журналістами, вона сказала, що підвищення страйкарям зарплати зведе нанівець усі досягнення Польщі у переході до ринку. Втім, зазначила Х. Сухоцька, уряд готовий вести переговори і піти на розумний компроміс. Але якщо його не досягнуть, Польща може почати імпортувати вугілля, запасів якого залишилося в країні на місяць.

Представляємо дипломатичний корпус України

«АКТИВНА УЧАСТЬ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТРУКТУРАХ — ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ»

Наш співрозмовник — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Королівстві Бельгія Володимир Василенко, на якого покладено представництво Української держави в Королівстві Нідерланди, у Великому Герцогстві Люксембург, а також у Європейських Співтовариствах і Раді Північноатлантичного співробітництва.

Від функціонування очолюваного ним посольства значною мірою залежатиме проведення зовнішньополітичного курсу України на одному з найважливіших напрямів її дипломатичної діяльності. Адже українське посольство виконуватиме представницькі функції не тільки в країнах Бенілюкс, а й у своєрідній політичній столиці континенту — Брюсселі, де розташовані штаб-квартири важливих міжнародних організацій, у рамках яких визначаються обриси «нової Європи» постконфронтаційної ери.

З ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Народився 16 січня 1937 року в Києві. Закінчив юридичний факультет Київського університету в 1959 році. Після закінчення аспірантури в 1964 році — на викладацькій роботі. До останнього часу професор Українського інституту міжнародних відносин. Автор наукових досліджень, відомих і поза межами України. З 1972 року — позаштатний радник Міністерства закордонних справ України. Залучався до участі в багатьох важливих міжнародних форумах. У 1986 році очолював делегацію України на Віденській конференції з права договорів між державами й міжнародними організаціями. З 1989 по 1991 рік був представником України в Комісії ООН з прав людини. Склав перший варіант проекту Декларації про державний суверенітет України і брав активну участь у виробленні її остаточного тексту. Має вчений ступінь доктора юридичних наук. Володіє англійською, французькою та російською мовами. Одружений, має двох дітей. Захоплюється вивченням маловідомих сторінок історії України.

— Володимире Андрійовичу, в окремих засобах масової інформації з'явилися повідомлення, що, мовляв, наша держава не може відкрити свого посольства в Бельгії через брак коштів, і що генсек НАТО пан Вернер заявив: Україна дивиться на світ через московські окуляри. Чи й справді наші справи такі невтішні?

— Я думаю, що деякі представники преси або просто неспроможні правильно оцінити ситуацію, або несумлінно виконують свою роботу і спотворюють одержану ними інформацію. Я особисто зустрічався з паном Вернером, з його найближчими співробітниками. Мені добре відома їхня принципово позитивна позиція щодо співробітництва між Україною й НАТО. Жодного разу заяв, про які щойно згадано, не робилося. Не зустрічав я таких заяв ні в офіційних документах НАТО, ні в західній пресі. Виступаючи за розвиток відносин з Україною як незалежною державою, представники НАТО підкреслюють, що поки наша країна не буде постійно представлена в столицях, інших держав, і особливо в Брюсселі, західний світ дивиться на неї через московські окуляри. Маються на увазі систематичні спроби перекручення позиції України російськими засобами масової інформації та офіційними речниками.

Незважаючи на дуже складну ситуацію з валютою, фінансування посольства України в Бельгії було забезпечено. Проте офіційно посольство не відкрито. Ми припустилися прикрої помилки, сподіваючись, що Росія виконає свої зобов'язання, зокрема зафіксовані в Дагомиській та Ялтинській угодах, відповідно до яких нашій державі мала бути передана частина власності колишнього СРСР у вигляді окремих будинків за кордоном, придатних для розміщення дипломатичних і консульських представництв. Росія й досі не зробила цього, хоча в Брюсселі є окрема будівля колишнього радянського торговельного представництва, яку не використовують уже кілька років.

Нині в Брюсселі перебуває передова група посольства, яка вже знайшла будинок, що практично забезпечуватиме нормальне ведення дипломатичної роботи. Отже, справа за виділенням урядом України коштів, необхідних для придбання будинку.

Хочу наголосити, що на сьогодні визначено завдання, цілі й функції посольства, його структуру й персональний склад. Опрацьовано нормативні документи, які накреслили основні напрями розвитку двосторонніх відносин України з державами Бенілюкс та її співробітництва з Європейськими Співтовариствами та НАТО. Здійснено заходи для організаційного та матеріального забезпечення роботи посольства.

— Яка чисельність персоналу українського представництва?

— У посольстві на першому стані його існування будуть працювати десять дипломатів. Це мінімально можлива чисельність дипломатичного персоналу, зважаючи на великий обсяг завдань і функцій, покладених на посольство, і враховуючи той факт, що Україна офіційно ніколи не була присутня в цьому стратегічно важливому регіоні. Отож роботу доводиться починати з нуля. З нового року наше представництво має бути укомплектоване достатньою кількістю адміністративно - технічного та обслуговуючого персоналу, без якого годі й думати про нормальну роботу.

— Ваші перші кроки як посла?

— Власне кажучи, перші кроки я вже зробив. Кілька разів я відвідував Бельгію і встановив неофіційні контакти з керівництвом Міністерства закордонних справ, Європейських Співтовариств та НАТО, а також з деякими представниками ділових кіл. З вересня я офіційно представляю Україну в Раді Північноатлантичного співробітництва. Тепер по прибутті до Брюсселя я маю вручити вірчі грамоти Його Величності Бодуену I Королю Бельгійців. З цього моменту почнеться офіційне функціонування посольства України в Королівстві Бельгія. Потім, за умови одержання відповідних агреманів, я маю вручити вірчі грамоти Королеві Нідерландів та Великому Герцогу Люксембургу, а також Президентові Комісії ЄС та Голові Ради Міністрів ЄС.

Після цього необхідно зробити візити іншим найвищим офіційним особам держав Бенілюкс та Європейських Співтовариств, послам інших країн, акредитованим у Брюсселі, і найголовніше одночасно треба організувати роботу нашого посольства.

— Що в роботі посольства ви вважаєте першочерговим?

— Насамперед потрібно, щоб дипломатичний персонал якомога швидше встановив широкі контакти з урядовими особами держав перебування, співробітниками ЄС та НАТО, парламентськими та діловими колами, представниками основних політичних партій та громадських організацій з метою систематичного одержання інформації про внутрішню та зовнішню політику держав Бенілюкс, про діяльність ЄС та НАТО.

Україна має налагодити постійний політичний діалог з державами Бенілюкс на всіх рівнях. Пріоритет тут належить контактам на найвищому рівні. Одночасно слід встановити повномасштабні торговельні, виробничі та фінансові відносини, щоб використати економічний потенціал цих країн та накопичений досвід ринкового господарювання для прискорення реформ в Україні.

Зіставлення економічних потенціалів і рівнів розвитку окремих галузей економіки нашої держави та країн Бенілюкс у контексті їхніх національних інтересів дає підстави для висновку, що пріоритетними галузями економічного співробітництва мають насамперед стати сільське господарство, зберігання та переробка його продукції, енергетика, металургійне та хімічне виробництво, суднобудування, сировинно-видобувне виробництво тощо. Поряд з цим увага повинна бути сконцентрована на одержанні міжнародної допомоги в рамках програм ЄС з тим, щоб використати її як додатковий засіб подолання економічної кризи.

Особливе місце в роботі посольства матимуть проблеми міжнародних гарантій національної безпеки України в контексті її без'ядерного статусу, роззброєння, підтримання регіонального й загального миру. Це насамперед стосується сфери співробітництва з НАТО.

— Нині деякі політологи стверджують, що європейська безпека залежить від тих чи інших моделей відносин держав Західної і Східної Європи...

— Так, справді пропонуються такі схеми. Наприклад, навесні було висунуто концепцію європейської безпеки, побудованої навколо осі Німеччина — Росія. За подібного підходу можна пропонувати безліч різноманітних комбінацій. Але, на нашу думку, неможливо створити надійних механізмів субрегіональної, регіональної чи світової безпеки, якщо вони будуть побудовані на домінуванні окремих держав, на протиставленні їх іншим країнам. Прагнення до гегемонії завжди викликало реакцію у відповідь, і при цьому створювалися вогнища напруженості. Це, звичайно, підриває міжнародну безпеку. Тому необхідно створювати такі механізми безпеки, в яких на рівних співробітничають усі держави і які гарантують безпеку кожної з них.

— Як же оцінювати в такому разі інші міждержавні об'єднання в Європі, такі, наприклад, як Вишеградська трійка?

— Існують найрізноманітніші інтереси держав у різних сферах. Кожна з держав має право задовольняти їх усіляками способами, включно з членством у субрегіональних міжнародних організаціях. Головне, щоб такі союзи будувалися на засадах рівності, не були спрямовані проти третіх держав, не загрожували розколом Європи й не суперечили принципам НБСЄ. Вишеградська трійка відповідає цим умовам.

— Україна проголосила курс на нейтралітет. Росія й деякі інші республіки колишнього СРСР підписали угоду про військовий союз. Наші контакти з НАТО ще тільки в стадії розвитку. Чи не загрожує таке непевне становище України, її національній безпеці?

— Наша країна не є постійно нейтральною державою, а тільки проголосила в Декларації про державний суверенітет намір стати нейтральною, позаблоковою і без'ядерною. Проте слід зауважити, що цей документ було ухвалено в одних історичних умовах, а нині — інші реалії. Тому Україні треба визначитися: чи бути їй постійно нейтральною країною, чи мати якийсь інший статус. Але хочу підкреслити, що проголошення намірів бути нейтральною аж ніяк не перешкоджає Україні тісно співпрацювати з НАТО. Україну прийняли до Ради Північноатлантичного співробітництва, тож вона, беручи участь у ній, шукатиме гарантії власної безпеки. Ми проти участі в будь-яких військово-політичних блоках, які можуть призвести до нового розколу Європейського континенту. Саме тому наша держава відмовилася брати участь у Договорі про колективну безпеку, ініціатором якого була Росія. Хочу ще раз наголосити, що ми виступаємо за загальноєвропейські структури безпеки, які захищали б інтереси всіх держав. Нині Україна шукає свого місця в Європі і світі. Наша активна й широка участь у європейському співробітництві і європейських структурах — найкраща запорука забезпеченню національних інтересів і безпеки України.

— Сказане вами спростовує ще досить поширене уявлення про те, що робота в посольстві — це, мовляв, красиве представницьке життя за кордоном коштом держави...

— Діяльність посольства — це складний і напружений процес, в ході якого посвяченними зусиллями всього складу представництва необхідно вирішувати широкий спектр проблем. Робочий день усіх співробітників посольства — ненормований. На них лягає велика відповідальність, значні психологічні й фізичні навантаження. Кошти, які йдуть на утримання посольства, — це не даремне розтринькування народних грошей. Його функціонування завжди окуповується. Не випадково цей інститут існує вже кілька століть, і ним активно користуються всі держави світу. Саме робота дипломатичних представництв забезпечує сприятливе для існування держави зовнішнє середовище, створює умови для розв'язання її внутрішніх проблем, веде до укладення економічних угод, припливу в країну капіталів та інвестицій. Тому напевне можна сказати, що коли держава не має посольств, особливо в геополітично важливих регіонах, вона завжди зазнає величезних політичних та економічних втрат.

— Дякую за бесіду.

Інтерв'ю провів Тарас ПЕТРІВ.

КОРДОН НЕПРОЗОРИЙ, АЛЕ З «ВІКНОМ»

Проекти

З ініціативи торгового консула Республіки Польща у Львові Анджея ЦІНЗЕРЛІНГА розроблено проект створення польсько-українського консорціуму «Гракор», який, за задумом його авторів, покликаний інвестувати й експлуатувати (на комерційних засадах) нові прикордонні переходи між двома державами.

Чому з'явився цей проект?

Для збільшення пропускної спроможності та поліпшення умов пересування туристів і товарів через українсько-польський кордон треба побудувати кілька десятків нових і підвищити стандарт уже існуючих прикордонних переходів. Довжина кордону Польщі з Україною — 522 кілометри, а повноцінних переходів лише три: два залізничні та один дорожній у Медиці-Шегинях. Сьогодні його середня пропускна спроможність — 250 вантажних автомобілів на добу в обидва боки. Катастрофічний стан переходу призводить до багатокілометрової черги вантажних автомобілів. І це при тому, що нема прикордонної інфраструктури (ресторани, магазини, туалети) на українському боці.

Допомогти розв'язати проблему може консорціум «Гракор». Його назва походить від скорочення двох слів — польського й українського: «граніца» і «кордон».

Що ж передбачає проект консорціуму «Гракор»? Його задумано як підприємство, що повинне побудувати і використовувати якийсь (встановлений державою) час інфраструктуру одного чи кількох прикордонних переходів. Консорціум повинен давати прибутки його засновникам. Передбачається, що ними стануть державні, воєводські й обласні установи, комунальні служби гмін та районів, фірми, підприємці Польщі й України, а також представники інших країн.

«Гракор» міг би розпочати свою діяльність з будівництва у Корчовій-Краковці (щоб розвантажити перехід у Медиці-Шегинях) переходу для перевезень польських та українських товарів. Це було б першою пробою сил і можливостей консорціуму. Набувши досвіду, згодом можна вже думати про створення більших, доступних для громадян й інших країн прикордонних переходів. Звичайно, власних коштів не вистачатиме, потрібні іноземні кредити. Але отримати їх можна, якщо будуть гарантії польського й українського урядів.

Які першочергові дії для створення консорціуму?

Під протекторатом воєводських і обласних властей організовується ініціативна група з правових та фінансових питань проекту консорціуму «Гракор» (в Україні можна називати «Кордгран»). Вона пропонує проект консорціуму властям. Якщо його буде схвалено, група розробить план дій і структуру консорціуму. Після його апробації, розробки детального кошторису, принципів фінансування консорціум приступить до реалізації завдань з будівництва прикордонного переходу.

Анджей ЦІНЗЕРЛІНГ, торговий консул Республіки Польща у Львові.

Гортаючи зарубіжну пресу

УКРАЇНА ГОТОВА ПРОДАВАТИ РАКЕТИ, ЯКЩО...

Під таким заголовком софійська газета «Континент» надрукувала коментар про політику Києва у сфері роззброєння. «Україна торгується, щоб найвигідніше позбутися імперської спадщини, — зазначає автор. — А вона — чимала».

Газета пише, що Україна не побоялася попереджень Заходу, що в разі незнищення ракет, вона не отримає економічної допомоги. Власне, поки що ця допомога є тільки на словах. Обіцянки 150 мільйонів доларів, очевидно, Україні замало. Вона висуває три умови, у разі виконання яких, Київ ратифікує Договір СТАРТ, а саме: право на контроль під час демонтажу ракет, економічна вигода від їх знищення та колективні гарантії безпеки країни.

«Хтось може стверджувати, що аморально торгувати ракетною зброєю, — продовжує автор. — Це правильно, але правильно й те, що економіка України перебуває у катастрофічному стані. Тож, напевно, мають рацію українські керівники, коли водночас з підтвердженням без'ядерного статуту своєї країни вимагають більшої економічної допомоги. І тут, мабуть, чи не «найморальнішим» є забезпечення необхідного життєвого мінімуму українського населення».

Підготував Спартак ТОЛОКА.

Фотофакт

Цей симпатичний пес працює на німецько-голландському кордоні. Ви, мабуть, уже здогадалися... Так, саме шукає наркотики. За повідомленням німецької преси, поліція ФРН, після того як почала застосовувати собак, вже виявила додатково не одну сотню кілограмів різного «зілля».

А незабаром західноєвропейська наркомафія отримає від стражів порядку ФРН справжній новорічний «подарунок». З 1 січня 1993 року на всіх кордонах Німеччини з країнами ЄС вводиться посилений контроль за контрабандою наркотиків.

Фото з німецької газети «Везер курір».

Власкори повідомляють

Єреван

В ОСТАННІЙ МОМЕНТ

Після трьох турів голосування сесія Єреванської міськради нарешті обрала мера міста. Ним став незалежний депутат В. Хачатрян. Таким чином депутатам Єрміськради вдалося уникнути призначення на цей пост кандидатури, запропонованої Президентом республіки. Річ у тім, що у разі затягування виборів ще на два дні, згідно із законом Республіки Вірменія, право призначати мера столиці надавалося Л. Тер-Петросяну.

Що ж до колишнього голови міськради столиці А. Галотяна, то тиждень тому він подав у відставку. Це рішення колишнього мера було продиктовано тим, що Президент РВ відмовив йому у наданні додаткових повноважень.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Бішкек

КАНАЛАМИ «НАДЗВИЧАЙКИ»

Документ, який підтверджує згоду Росії в наступному році подавати матеріальну допомогу Киргизстанові, привіз із Москви представник Держкомітету Киргизстану з надзвичайних ситуацій Ян Фішер. Зобов'язання підписали керівництво уряду та Комітету з надзвичайних ситуацій РФ.

Конкретну суму поки що не названо, оскільки питання має бути вирішене через банки. Відомо, що Ян Фішер просив 500 мільйонів. За його зізнанням, Киргизстанові потрібні навіть не стільки гроші, скільки можливість добути і оплатити будівельні матеріали та пальне через канали російської «надзвичайки». По них розрахунки здійснюються за 3—5 днів, а у звичайному порядку на це йдуть місяці.

Євген ДЕНИСЕНКО.

А як у них!

У ПРИВАТНІ РУКИ МЕДИКІВ

Програму роздержавлення й приватизації розроблено в Узбекистані. Експеримент передбачено розпочати в кількох містах та регіонах.

Наприклад, у Ташкенті та Каракалпакстані в ньому братимуть участь лікувальні амбулаторії, фельдшерсько-акушерські пункти, діагностичні центри, майстерні по ремонту медтехніки, аптечні магазини та кіоски, які будуть передані в приватну власність. При цьому їхнім власником може бути лише медичний працівник, котрий має пройти атестацію й одержати сертифікат на надання медичної допомоги. Програма, прийнята на основі Закону про роздержавлення та приватизацію, має стати важливим етапом у переході до страхової медицини.

Зульфія РАСУЛІ.
Ташкент.

Гуманітарні акції

ПОТРОХУ ДОПОМАГАЮТЬ

161 тисячу доз протикорової вакцини, відповідну кількість одноразових шприців та інші лікувальні препарати загальною вартістю понад 1 мільйон доларів подарували народові України приватні та громадські організації США.

22 грудня літак військово-повітряних сил Сполучених Штатів доправив ці ліки до Києва. Їх передано Міністерству охорони здоров'я України.

Як стало також відомо, Міністерство сільського господарства США виділило Україні 200 тисяч метричних тонн кукурудзи вартістю 19 мільйонів доларів з тим, щоб продати його в країні і використати одержані кошти на розвиток приватного сектора.

Експрес-інформація

КОМУ ВІРИТИ!

Близько 170 вірменських солдатів убито під час останніх бойових дій на вірмено-азербайджанському кордоні. Таке повідомлення поширили інформаційні служби Азербайджану. У свою чергу, Міністерство закордонних справ Вірменії заявило, що жертвою наступальних дій азербайджанської армії стало цивільне населення. Про військові втрати міністерство не згадує.

ПЕРЕГОВОРІВ НЕ БУДЕ

Можливість проведення прямих переговорів з Організацією визволення Палестини (ОВП) повністю відкинув уряд Ізраїлю. Втім, оглядачі зазначають, що це взагалі перший випадок, коли ізраїльське керівництво погодилося розглядати питання про переговори з ОВП. Згідно з чинним законодавством будь-який контакт ізраїльтян з членами цієї організації кваліфікується як кримінальний злочин.

Президент Ізраїлю Х. Герцог прибув тим часом з візитом до Китаю. Він обговорюватиме з лідерами КНР проблему постачання китайських озброєнь арабським державам.

ЗВИНУВАЧУЮТЬ «ВОРОГІВ НАЦІЇ»

Обстановка в Таджикистані поліпшується, заявив Голова Верховної Ради республіки Е. Рахмонов, виступаючи по душанбинському радіо. Разом з тим він звинуватив «ворогів нації та сепаратистів» у тому, що вони сіють сім'я розбрату, особливо в прикордонних районах. Там, за багатьма повідомленнями, продовжують скупчуватися біженці і не припиняються їхні спроби перебратися через кордон до Афганістану.

Е. Рахмонов ще раз закликав населення скласти зброю. Глава парламенту також звернувся до представників влади на місцях з проханням вжити заходів до повернення законним власникам їхнього майна.

ЗАКЛИКАЄ ДО ГУМАННОСТІ

Не допускати ворожого ставлення до іноземців закликав німецький народ Президент ФРН Р. фон Вайцзеккер. У традиційному різдвяному зверненні він високо оцінив внесок іноземних робітників у розвиток німецької економіки. Президент сказав, що треба знайти гуманний спосіб розв'язання проблеми імміграції.

Р. фон Вайцзеккер, торкаючись питання об'єднання Німеччини, також заявив, що відновлення темпів зростання економіки західних земель країни залежить від поступу в східних регіонах ФРН.

ПОРТ ПРИПИСКИ НЕ ЗМІНИТЬСЯ

Повідомлення японської газети «Токіо сімбун» про те, що Китаю продадуть авіанесучі крейсери «Мінськ» і «Новоросійськ», спростував прес-центр Тихоокеанського флоту (ТОФ) Росії. Згідно з його заявою, командування ТОФ не розглядало цього питання. До того ж у структурі флоту навіть немає управління, яке займалося б продажем кораблів, тим більше за кордон.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

25 грудня весь католицький світ починає святкувати Різдво Христове. На Заході — це найурочистіше і найшанованіше свято. Ми ж, уражені атеїзмом, лише нині починаємо прилучатися до святого і вічного. Для багатьох з нас «китайською грамотою» є не лише богословська наука, а й сама історія народження Ісуса Христа. Хотілося б напередодні різдвяних свят прочитати в «Голосі України», де і за яких обставин народився Спаситель.

Євген РУДЕНКО,
лікар.

* * *

Майже дві тисячі літ тому син Божий Ісус Христос втілився в подобу людську від пресвятої діви Марії в іудейському містечку Віфлеємі — батьківщині знаменитого єврейського царя Давида. В той час Іудея вже не була самостійною країною — над нею панував римський імператор Август. Коли настала пора народження Спасителя, Август дав наказ провести перепис населення, щоб визначити число підданих. Для цього кожен іудей повинен був прибути в те місто, з якого походили його предки. Йосип і Марія жили в галілейському місті Назареті, але як нащадки царя Давида вирушили до Віфлеєму. Прибувши туди, святі подорожні не змогли знайти де переночувати. І тоді Йосип вирішив дочекатися ранку в печері за містом, де знаходили прихисток у негоду пастухи. В ніч на 25 грудня за юліанським календарем у печері й народився Ісус. Марія переповила малюка і поклала у ясла.

Першими довідалися про народження Спасителя віфлеємські пастухи, що охороняли вночі худобу на полях. Їм явився ангел і сповістив про народження Спасителя світу, вказавши на печеру, де знайдуть Богомалюка. В той час з'явилася на небі яскрава зірка, яку побачили волхви, або, як нині б сказали, астрологи. Волхвів було троє: один з Персії, другий — з Аравії, третій — з Ефіопії. Побачивши зірку на небі, вони згадали пророцтво Данила, який жив у Персії і передбачив народження Спасителя. За давнім звичаєм волхви взяли в дар золото, ладан та смирну і рушили на поклоніння новонародженому. Золото вони несли Христу як царю, ладан — як Богу, смирну — як людині, яка має померти в стражданнях за гріхи людства. Яскрава зірка на небі показувала волхвам дорогу. Звичайні зорі рухаються зі сходу на захід, а ця рухалася зі сходу на південь, у напрямі Єрусалима, і видно її було і вдень.

У Єрусалимі вони розповіли іудейському царю Іроду про зірку і про свою подорож, запитуючи: «Де народився Христос — Цар і Спаситель світу»? Ірод скликав книжників і першосвящеників (іудейське духовенство) і запитав про Ісуса. Довідавшись, що народився Христос у Віфлеємі, наказав волхвам: «Ідіть вклонітеся Спасителю, а на зворотному шляху розкажете мені, де саме тепер Ісус, щоб я йому вклонився». Сам же задумав вбивство новонародженого царя, боячись, щоб він не заволодів престолом.

Волхви вклонилися новонародженому як Богу, залишили свої дари і уві сні одержали від ангела вістку — не заходити до Ірода, а йти іншими шляхами. Розгніваний Ірод наказав знищити всіх малюків Віфлеєму від 2 років і молодших.

Але знищивши 14 тисяч малюків, Ірод не знайшов Ісуса, бо праведний Йосип з пречистою Марією на віслюкові давно рушили до Єгипту. Христос починав свій життєвий шлях у подобі людини.

Підготував
Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

«Голос України» поздоровляє всіх громадян і гостей України, які святкують Різдво Христове 25 грудня, з цим святом радості, добра і надії.

СЕРЦЕ, СІМ РАЗІВ РОЗІП'ЯТЕ,

або Хто такий Данило Братковський і за що він боровся?

У старій частині Луцька освячено меморіальну дошку з таким текстом: «Площа Ринок — XV—XVIII ст. — громадський історичний центр середньовічного Луцька. Тут у 1702 році страчений Данило Братковський — український письменник, активний учасник національно-визвольного руху».

Відома сьогодні й дата страти Данила Братковського: 25 листопада 1702 року на засіданні військового суду йому було зачитано смертний вирок. А наступного ранку в присутності війська і громадян міста наш земляк був страчений «посеред ринку луцького, через ката за сім разів». Це означає, що спершу мученику відтяли руки, ноги, потім голову, розрубали тулуб... За що ж він зазнав такої страшної кари?

У сучасній літературі подаються скупі відомості про Данила Братковського. Напевно, справа в тому, що в радянський період спеціально замовчувались імена патріотів, які навіть у минулі роки, задовго до «соціалістичної ери», кликали народ на боротьбу за волю і незалежність України, відстоювали православну віру. Саме таким патріотом був і Данило Братковський. В одній з книжок про нього сказано: «Український шляхтич з Волині, активно боровся проти польсько-шляхетського засилля на Правобережній Україні». Михайло Старицький, який вивів його головним героєм трагедії «Остання ніч», пише так: «Братковський був чоловік освічений, талановитий, напрямку социніанського, але руської віри, великий патріот і на диво великий народовець. Братковський хотів підняти на Волині повстання селян; його піймали з маніфестаціями і покарали на горло в Луцьку 1702 року». А вже В'ячеслав Липинський також зацікавився долею Братковського і знайшов у Кракові єдиний уцілілий примірник його книжки «Світ, розглянутий по частинах» (1697 р.), де у віршах й епіграмах, написаних польською мовою, автор висміює пихату шляхту, виступає на захист пригноблених.

Ім'я Данила Братковського тісно пов'язане з Луцьким Хрестовоздвиженським братством, де його батько Богдан Братковський в 1675—1677 роках був старостою. А одним із засновників братства був дід Данила — Богдан Братковський. Є припущення, що пан Данило здобув освіту в Італії, добре знав латинську і польську мови, історію стародавнього світу. Коли він ще був молодою людиною, на нього звернув увагу польський король Ян-Казимир і призначив секретарем посольства до Москви. Пізніше Братковський займав високі посади у Волинському і Брацлавському воєводствах, очолював делегацію від православного населення Луцька до польського короля Яна Собеського. Так він починав боротися за відновлення православної віри на землях України, окупованих польською шляхтою. Все це було складно і небезпечно.

У фондах Волинського краєзнавчого музею зберігається юридичний документ, витяг з книг Луцького замку, в якому староста Освецімський викликає Данила Братковського на Люблінський коронний трибунал за невчасну сплату боргів і завдані збитки. Документ датований 1693 роком.

— Ймовірно, що саме тоді Братковський готував свою книгу до видання,— розмірковує старший науковий співробітник відділу фондів музею Олена Бірюліна.— Потрібні були кошти, адже книга вийшла великим для того часу тиражем — 4000 примірників. Напевно, пан Данило вимушений був брати гроші в борг. Отож, свій маєток у селі Свищів Луцького повіту Братковський віддав у заставу шляхтичу Миколі Семеховському.

Олена Андріївна показала ще один документ польською мовою, датований 1697 роком. Це розписка Данила Братковського про сплату боргу панові Янушу Освецімському. Саме тоді й вийшла з друку книга «Світ, розглянутий по частинах». Можна, звичайно, здогадуватися, що після продажу книги, яка, за свідченням сучасників, була досить популярною, поет одержав можливість сплатити борг.

На цей період припадає активна боротьба Братковського за православну віру, якій він був відданий за глибокими переконаннями та сімейними традиціями. У 1699 році у Варшаві разом з іншими патріотами рідної землі виступає з вимогою до сейму про гарантії вільного віросповідання для православних. Сейм відмовив. Навпаки, з'явилося кілька нових постанов, які ще більше пригноблювали православних. І Данило Братковський доходить висновку, що для пригноблених є лише один шлях визволення — боротьба.

Мабуть, саме з цією метою в 1700 році він їде в Батурин до гетьмана Мазепи, з яким, за словами Величка, був «здавна знаємий». Поїздка не дала бажаних результатів. Під час повернення на Волинь його затримали в Олиці, де звинуватили в антидержавній діяльності. Та цього разу йому вдалося уникнути ув'язнення. Про це він писав козацькому полковнику Семену Палію у Фастів, з яким зав'язав добрі стосунки. У 1701 році Братковський викупив із застави свій невеличкий маєток і дарчим записом передав синам Івану та Олександру.

Після цього пан Данило відправився до Палія; де брав діяльну участь у козацьких нарадах. З усією серйозністю він готувався підняти на Волині повстання селян. Склав відозву, в якій виклав усі приниження та утиски, яких зазнавали в той час від поневолювачів православна церква й український народ, закликав до повстання. Надіявся розповсюдити свою відозву на Волині. Та один з патрулів каштеляна Ледуховського затримав переодягнутого в селянський одяг Братковського неподалік від Заслава. Під час обшуку в нього знайшли відозву та кілька листів, що свідчили про пряму участь у повстанні. За це його віддали до Луцького сеймику, а звідти — під військовий суд. За тодішнім звичаєм Братковському запропонували зібрати показання свідків на свою користь. Він відмовився назвати спільників, що свідчить про його велику мужність, громадянську сміливість. І тоді його засудили на тортури. Але пан Данило мужньо витримав це випробування. Незадовго до смерті він написав заповіт.

Копія із заповіту Братковського датованого 13 листопада 1702 року, зберігається у Волинському краєзнавчому музеї. Може, це єдина копія, що чудом уціліла? Заповіт мужнього сина українського народу пронизаний глибоким людським та релігійним почуттям, уболіванням за долю рідного краю, близьких йому людей. Він закликав дітей триматися своєї віри і народу, попрощався з дружиною і друзями, розподілив рухоме майно, розпорядився, щоб зробили різні вклади в церкви та монастирі, а замість поминального обіду просив роздати бідним милостиню. Доручив синові відшкодувати образу, яку він свого часу завдав одному селянинові. А якщо того немає, то віддати гроші на молитву... Поет і громадянин України заповідав поховати його біля братської церкви у Луцьку.

Сьогодні ніхто не знає, де могила Данила Братковського. Але добре, що люди зберегли про нього пам'ять. Ми мусимо знати імена тих, хто задовго до нас боровся за нашу Україну, за її волю.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент «Голосу України».

Луцьк.

НАВЧАЄМО ПІДРОБЛЯЮЧИ, ЗАРОБЛЯЄМО ПІДУЧУЮЧИ

Нова національна державність, нові суспільні відносини, нові економічні вимоги поки що не дуже вплинули на формування інтелектуального потенціалу відроджуваної європейської нації. Очевидно, не спрацьовує універсальний рецепт гофманівського князя Пафнуціуса, який почав свою реформаторську діяльність з того, що звелів надрукувати великими літерами і розвісити на кожному перехресті указ про те, що віднині запроваджується просвіта і кожен повинен мати це на увазі...

Точка зору

Чи потрібно переконувати, що відтворення та вдосконалення професійної структури сьогодні набуває надзвичайного значення. В Україні ж, складається враження і в тих, хто навчається, і в тих, хто навчає, цілісної державної політики в цьому питанні немає. І це може серйозно завадити реалізації наших «європейських планів». Маючи за перспективне завдання інтеграцію України в Європейське співтовариство, можливо, не зайве уважніше придивитися до орієнтирів, якими керуються держави Заходу в своєму русі до нового рівня єдності.

Уже під час створення Європейського економічного співтовариства передбачалося тісне співробітництво в галузі соціальної політики, особливо в питаннях підготовки та перепідготовки кадрів. Реалізація цих завдань бачилась з урахуванням свободи пересування трудових ресурсів, для чого було створено Соціальний фонд. Європейське співтовариство енергійно взялося до територіальної уніфікації кваліфікаційного рівня. З цією метою почалася розробка єдиних вимог до показників професійної підготовки, впроваджувалось обов'язкове для всіх країн — членів ЄС визнання свідоцтв про вищу освіту; фінансово стимулювалися ефективні програми розвитку навчальних можливостей та програм обміну.

За рішенням Ради Європейського співтовариства від 16 червня 1985 року були розроблені і надруковані спільні вимоги до рівня кваліфікації спочатку в шістьох секторах («Готель, ресторан, кафе»; «Ремонт автомобіля»; «Будівництво»; «Електротехніка»; «Сільське господарство»; «Текстиль, одяг»). У 1991 році цей перелік поповнили ще кілька галузей. Інформацію з цих питань поширюють торгівельно-промислові палати.

Крім того, співтовариство запланувало внести істотні зміни до системи вищої освіти. Адже давно існує проблема конвертації дипломів про вищу освіту. Державне регулювання в цій сфері насамперед дає можливість встановити чіткі економічні відносини з партнерами. Спільне ж юридичне обгрунтування цінності цих документів полегшує підприємцям оцінку професійного рівня випускників вищих навчальних закладів зарубіжжя.

До недавнього часу існували спільні принципи офіційного взаємовизнання дипломів лише з окремих спеціалізацій (лікарі, фармацевти, архітектори). Наприкінці 1988 року Рада з питань внутрішнього ринку Європейського співтовариства на рівні міністрів економіки виробила більш масштабний підхід до цього питання. У результаті було підписано відповідну угоду, яка набрала чинності в 1991 році. Вона передбачає наявність у кожній країні координатора з освітянських питань, а також створення спільного комітету, підконтрольного комісії співтовариства. Це свідчить про намагання побудувати колективну систему, яка була б ефективною і на національному, і на загальноєвропейському рівні та запобігала б зловживанням.

Всі ці питання набувають особливого значення не лише з урахуванням розвитку європейських відносин углиб (зміцнення зв'язків традиційних країн — членів Європейського співтовариства), а й з урахуванням сучасного стрімкого розвитку єдиного європейського простору вшир (майбутнє членство країн Центральної та Східної Європи, колишніх республік СРСР).

Одна з найгостріших проблем цього спектру — некерована обвальна міграція. Наприкінці січня 1991 року у Відні на міжнародній конференції, приуроченій міграційним процесам «Схід — Захід», європейські експерти констатували, що в недалекому майбутньому треба розраховувати на 30 мільйонів емігрантів зі Сходу. І навряд чи Україна залишиться осторонь цих процесів.

Звичайно, можна заплющити очі і удавати, що нічого не відбувається, що кордони — на замку, а громадяни — сповнені патріотичного піднесення, готові до напруженої праці в ім'я добробуту нових владних та комерційних структур. Тим більше, якщо й надалі скорочувати програми вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах, як і раніше, платити співвітчизникам лише такими грішми, які впізнають не далі Хутора-Михайлівського.

Останнім часом надто очевидною в новій Українській державі стала висока собівартість заочної любові до Батьківщини, вельми поширилася думка про особливу цінність української діаспори і високу честь спробувати свого валютного щастя в Польщі, Німеччині чи Туреччині. Звичайно, щоб керувати разом з літнім турком підмітальною машиною на франкфуртському аеровокзалі, хвацько «вишивати» на карі в овочевому магазині Мангейма чи відстояти нічну зміну на хімічному виробництві в Людвігсхафені, особливої кваліфікації, виявляється, не треба. А от для закордонних інвесторів не дуже спокусливою є країна прогресуючого невігластва. Тільки й залишається, що відкрити державні пункти обміну ядерних боєголовок на долари і з нетерпінням чекати від охлялих з голоду суданців шматок гуманітарної допомоги для власників найкращих, найродючіших у світі земель...

А поки що ми досить впевнено просуваємось у цьому небезпечному напрямі. Нові розгалужені комерційно-адміністративні структури залюбки висмоктують педагогічні кадри. Навіть визначні спеціалісти колишньої великодержавної стратегії знаходять нове використання (хоч яка, але все ж розумова діяльність!). Студентство захопилося політикою (причому знову-таки глобальною) значно більшою мірою, ніж питаннями професійного самовдосконалення. Очевидно, всіх цілком задовольняє і матеріально-технічний рівень навчальної бази, й інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу, і якість отримуваної кваліфікації разом із «запаморочливими» перспективами працевлаштування. Навчальних посібників не вистачає, і надрукувати їх неможливо, зате сексуально-еротична самоосвіта прекрасно забезпечується методичною літературою. Україна, перетворившись у нову «ерогенну зону» Європи, може, звичайно за певної кмітливості, заробити на такому бізнесі деякі центи, але їй потрібні міжнародні центри перепідготовки кадрів зовсім інших спеціалізацій.

Деякі наші відомі навчально-методичні центри дійшли висновку, що «досить думкою багатіти», і перетворилися на «ексклюзивних дистриб'ютерів» ганчірно-панчішної економіки — торгують ганчір'ям, а гроші складають у панчоху! Під час відвідання торгово-промислових палат Німеччини мене вразило те, що, крім своєї безпосередньої діяльності — сприянню торгівлі та промисловості, їх співробітники серйозно і масштабно займаються різнобічною інформаційно-методичною роботою. Тобто там ніхто не відмовляється «багатіти думкою». А в Україні нині важко зрозуміти ситуацію, що склалася навіть у традиційних освітніх центрах,— тут навчають підробляючи чи зароблять підучуючи?

Очевидно, люди в нас дедалі частіше віддають перевагу живому капіталу. Але, схоже, що на біржу нерухомого майна можна буде незабаром виставляти «нерухому» наукову та педагогічну думку, а на виставку-продаж антикваріату університетського концерну «Правекс», що розмістився в столичному Будинку вчителя, незабаром потрапить і справжній учитель...

Олег ГОРЕНКО, кандидат історичних наук, викладач Київського університету.

Cito!

ОСУДНИЙ — ОБМЕЖЕНО, НЕБЕЗПЕЧНИЙ — ЦІЛКОМ —

ось ситуація, в якій суд не завжди знає, як бути

З НЕОСУДНОГО, кажуть, і взяти нічого. А що означає «неосудний»?

Протягом віків юристи й медики намагалися визначити ознаки неосудності, виходячи з моральних, релігійно-філософських та медичних критеріїв. В американському штаті Канзас ще недавно осудною вважали особу, здатну на час вчинення злочину відрізняти добро від зла. Чинне кримінальне законодавство України (ст. 12 КК) визначає неосудність як нездатність усвідомлювати свої дії або управляти ними. Найчастіше такий стан виникає внаслідок хронічного душевного захворювання (наприклад, шизофренії) або недоумкуватості. Інколи він обумовлений несподіваним потьмаренням розуму. Особи, визнані неосудними, не несуть кримінальної відповідальності за вчинені ними протиправні діяння. Але де та грань, що відділяє їх від осудних?

Слідчим, суддям і лікарям-психіатрам часто доводиться стикатися з випадками, коли злочин чинить особа, яка має серйозні відхилення в психіці (розумово відсталою — дебілом чи психопатом — людиною, для якої характерні імпульсивність, підвищена роздратованість, запальність, низький самоконтроль). Такі люди, як правило, визнаються осудними. Однак їхня здатність усвідомлювати свої дії або керувати ними обмежена.

Брати М. (молодший — дебіл, старший — психопат) виховувалися в сім'ї, де дорослі зловживали спиртними напоями. Через недбалість та п'янство батьків діти не одержали належної освіти і не влаштувалися на роботу, часто голодували. Якось брати проникли до квартири свого знайомого і вкрали гроші, одяг, продукти. Викрадене використали для особистих потреб. Невдовзі після вчинення крадіжки брати М., не задумуючись над можливістю викриття, прийшли до потерпілого в украденому одязі та взутті. Крадіжка, вчинена братами М., охоплюється ознаками ч. 3 ст. 140 КК України, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від 2 до 7 років з конфіскацією майна чи без неї. Однак мотиви, цілі та спосіб вчинення злочину вказують на те, що суттєву роль у вчиненому відіграли наявні у братів відхилення в психіці та побутова невлаштованість. І хоча М. визнані осудними, було б несправедливим під час призначення їм покарання не враховувати розумову недорозвиненість та емоційну незрілість.

На думку спеціалістів у галузі судової психіатрії, різні форми нервово-психічних захворювань зустрічаються у 80 відсотків дорослих злочинців. Що ж до підлітків, пошлемося на дані обстеження, проведеного судово-психіатричною експертною комісією Київської області. З 743 обстежених звинувачених відхилення в психіці наявні у 71,6 відсотка, в тому числі розумова недорозвиненість — у 26 відсотків. Чого ж можна чекати від них після засудження? Повернемося до тих самих братів М. Молодший з них після влаштування у ВТК через розумову відсталість і підвищену навіюваність стане об'єктом кепкувань та знущань з боку інших в'язнів, швидко засвоїть правила злочинного середовища. Старший — злісно порушуватиме режим, постійно конфліктуватиме з адміністрацією ВТК та іншими засудженими.

Але припустимо, що суд врахував обставини, що пом'якшують вину братів М., і присудив їх до покарання, яке не пов'язане з позбавленням волі. Що тоді? Судова практика показує, що, коли на психічно здорових людей умовне засудження, як правило, має потужний виховний вплив, то аномальні особи (особливо психопати) не стримуються від повторних антигромадських вчинків. Тому серед тих, хто вчинив злочини повторно, відсоток осіб з відхиленнями психіки значно вищий. З 743 згаданих підлітків 70 відсотків вчинили повторні злочини після кримінального засудження. Корисливі злочини знову вчинили майже 90 відсотків підлітків з розумовою відсталістю; 84 відсотки злочинів проти особи вдруге вчинили психопати.

Позбавляти волі — погано, але й не позбавляти не можна. Як бути? Вихід бачиться у визнанні обмеженої осудності. Така юридична норма існує в кримінальному законодавстві багатьох країн. Та й вітчизняне фактично її визнає. Наприклад, обставиною, що пом'якшує провину, визнається вплив сильного душевного хвилювання, викликаного неправомірними діями потерпілого, та ряд інших чинників. Але абсолютно очевидно, що назріла необхідність не лише фактично, а й юридично визнати зменшену осудність. Для цього в КК слід було б внести відповідну осудність, що визначає поняття «обмежена осудність» і встановлює особливості застосування покарання та заходів медичного характеру до осіб, визнаних обмежено осудними. Гадається, що і передбачений кримінальним законом перелік обставин, що пом'якшують провину, вимагає доповнення ще одним: вчинення злочину обмежено осудним.

Обмежена осудність має визначатися відносно конкретного злочину і певного стану особи з відхиленнями в психіці, враховуючи всі інші конкретні обставини, що впливають на поведінку злочинця. Сама по собі наявність певного психічного захворювання чи розладу психіки не є підставою для визнання особи, що вчинила злочин, обмежено осудною. За нашими спостереженнями, вчинення крадіжок розумово відсталими часто обумовлене їхньою хворобою, але цей стан не завжди позначається на заподіянні ними, наприклад, умисних тілесних пошкоджень. Інша справа психопати: крадіжки та інші корисливі злочини вони найчастіше чинять обдумано, розважливо.

Виділити обмежено осудних із загальної маси — півділа. Друга половина — створити для них спеціальні виправні установи, де б з ними працювали психіатри та психологи. Ці ж самі спеціалісти мають стежити і за особами, визнаними обмежено осудними, але засудженими до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі.

Звичайно, реалізація цих заходів викличе витрати. Проте досягнення істини щодо кримінальних справ і скорочення рецидивної злочинності їх виправдає.

Вирішити підняті питання важливо зараз, коли незалежна Україна створює власне законодавство, дотримуючись стандартів цивілізованих держав.

Ісаак ЧЕРНЯХОВСЬКИЙ, медичний психолог; Михайло ШАБАС, молодший радник юстиції.

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ВИЗНАЧЕННЯ ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ АУКЦІОНІВ ТА КОНКУРСІВ З ПРОДАЖУ ОБ'ЄКТІВ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Для участі в конкурсі підприємства та організації повинні подати такі документи:

заяву на участь у конкурсі;
копії установчих документів;
план приміщення (формат А4);
копія ордера на приміщення або договору оренди приміщення;
документ про внесення плати за подання заяви в сумі 5 тис. крб.;
конкурсні пропозиції (подають у запечатаному конверті).

Умовами конкурсу є наявність:
окремого приміщення для розміщення аукціону загальною площею не менш як 500 кв. метрів з необхідними умовами для розміщення учасників аукціона та допоміжними господарськими і сантехнічними приміщеннями (гардероб, туалет тощо);
окремих приміщень для розміщення розрахункової палати; представників органу приватизації та державного нотаріату;
технічних засобів на базі електронно-обчислювальної техніки для створення і підтримання інформаційної бази на об'єктах приватизації, а також ефективного проведення аукціонів та оформлення необхідної документації за їх результатами;
засобів радіотехнічного забезпечення приміщення;
відповідних програмних засобів для технічного забезпечення аукціону;
не менш як 10 ліній міського та 4 ліній міжміського телефонного зв'язку;
необхідного персоналу для проведення та технічного обслуговування аукціонів;
пропозиції щодо розміру оплати за використання приміщення.

Конкурсні пропозиції надсилати на адресу: м. Київ, вул Садова, 3, Фонд державного майна України, к. 210.

Останній строк прийому конкурсних пропозицій та необхідних документів на участь у конкурсі 5.01.93.

Телефон конкурсної комісії: 228-42-13.

Наш розрахунковий рахунок № 609904 в Управлінні Національного банку по м. Києву і області, МФО 0321024.

До відома керівників підприємств, організацій, підприємців!

Правління товариства «Знання» України (маркетинг-центр «Синергія») спільно з провідними спеціалістами міністерства праці і фінансів України проводить 26—27 січня 1993 року в Києві семінар «Оплата праці, ціни, податки, облік: нові нормативні акти і інструктивні матеріали». Учасників семінару забезпечуємо комплектами відповідних матеріалів.

Контактні телефони: 227-41-23, 227-41-67, 227-33-12.

До відома керівників підприємств, організацій!

Всім відомі проблеми, пов'язані з розрахунками між підприємствами в межах України і СНД. З найефективнішими їх методами можна ознайомитись на семінарі-консультації «Взаємні розрахунки в межах України і СНД», який 22 січня 1993 р. проводить у Києві правління товариства «Знання» України (маркетинг-центр «Синергія») спільно з провідними спеціалістами міністерства економіки, фінансів, Національного, комерційних банків.

Телефони: 227-41-23, 227-41-67, 227-33-12.

За підтримки Українського Народного Союзу Америки вперше українською мовою вийшов посібник з макро- та мікроекономіки «Основні елементи теорії ринкової системи» (К., 1992, 126 с.), написаний за програмами західних університетів. Автор — заступник та радник міністра фінансів України, професор Університету Д. Вашингтона О. Гаврилишин.

Придбати книгу можна за адресою: м. Київ, площа Лесі Українки, 1, тел. 296-80-20 (з 12-ї до 17-ї годин).

Поштою книгу можна отримати перерахувавши попередньо 1500 крб. на 10 примірників (мінімально) на р/р 700615 у Київській обласній дирекції УСБ м. Києва, МФО 321013 «Знання» та надіславши замовлення на адресу: 252034, Київ, вул. Стрілецька, 28, «Знання».

Автомобілі ВАЗ за безготівковий розрахунок

Організація продає автомобілі ВАЗ-21093, експортний варіант. Об'єм двигуна 1500 куб. см, п'ятиступінчаста коробка передач.

ТЕЛ.: (0562) 46-11-86.
ФАКС: (0562) 46-11-45.
Адреса: м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК, пл. ЖОВТНЕВА 1-а.

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ, ГОЛОВНИХ БУХГАЛТЕРІВ СПІЛЬНИХ, МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ, ПРИВАТНИХ ТА ІНОЗЕМНИХ ФІРМ

Українська Федерація профспілкових організацій спільних підприємств має можливість зареєструвати вашу фірму як страхувальника трудового колективу.

Панове! Не забувайте, що сплата внесків до Фонду соціального страхування — обов'язок усіх підприємств та організацій незалежно від форм власності (ст. 253 КЗпП України).

Пам'ятайте, що з 1 жовтня за кожний день затримки сплати внесків нараховується пеня розміром 0,5 відсотка від суми заборгованості.

Не чекайте особистого штрафу розміром 8 мінімальних розмірів заробітної плати за нехтування Законами України! (Ст. 165 Кодексу про адміністративні правопорушення).

Тільки в нашій профспілці на оздоровчу роботу, санаторно-курортне лікування ваших працівників спрямовується 55 відсотків страхових внесків. За рахунок централізованих коштів Федерації оплачується 30 відсотків вартості путівок до дитячих заміських таборів.

Повірте, це найкращі умови в Україні!

Наша адреса: м. Київ-34, вул. Рейтарська, 19.
Телефони: 228-53-06, 228-34-06.

Фінансовий відділ

КОМПАНІЇ «АЙ-ТІ-СІ»

Пошук і термінове зарахування платежів «Україна—Росія»
Тел. у ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ (0562) 27-49-63.

Черкаське об'єднання «Сортнасіннєовоч» міняє новий самоскид «КрАЗ» з кабіною нового зразка на новий сідловий тягач МАЗ або КамАЗ.

Телефон для довідок в м. Черкаси: (047) 63-25-66, 63-25-97.

Підприємство реалізує за готівковий розрахунок крила передні ВАЗ-2101, 02, 011.
Ціна — договірна.
Телефон у Чернігові 4-31-66.

СВІТЛОВОДСЬКИЙ ЗАВОД МЕТАЛОКОНСТРУКЦІЙ МАЄ МОЖЛИВІСТЬ ВИГОТОВИТИ У 1993 РОЦІ МЕТАЛЕВІ ФОРМИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ВИРОБІВ У ПРОПАРЮВАЛЬНИХ КАМЕРАХ:

1. Плити порожнистих покриттів, перекриттів для житлових і громадських будівель (габарит 220×1200×6300 мм);

2. Плити шляхові (габарит 180×1500×3000 мм);

3. Плити огорожі розміром 2100×3780 мм з орнаментом лицьової частини;

4. Фундаментні блоки типу ФБС (габарит 400×580×2400 мм);

5. Лотки інженерних мереж завдовжки 6 метрів серії 3.006. 1—2/87;

6. Віброопори СВ завдовжки 10,5 метра з термічним і механічним натягненням стержнів для ЛЕП 6+10 кв, 0,4 квт;

7. Палі перетином 300 мм і 350 мм завдовжки 6+12 метрів.

Технічна документація є на заводі.

Для укладання договорів звертатися за телефонами: у м. Світловодську Кіровоградської області 2-17-63, 9-74-15.

Мелитопольский завод автомобильных гидроагрегатов «АГАТ» реализует по прямым связям промышленным, сельскохозяйственным предприятиям, кооперативам, частным предприятиям:

Вкладыши к двигателям автомобилей марки ГАЗ-51, ГАЗ-53, ГАЗ-24, ЗИЛ-130, ЗИЛ-120, ЗМЛ-157, ЯМЗ-236, ЯМЗ-238;
ремонтный комплект тормозной системы автомобиля ЗАЗ-968;
угольники УГ-75, УГ-200;
завод осваивает выпуск вкладышей к двигателю автомобиля КамАЗ.

Не упустите своего шанса!

Заявки на 1993 г. высылайте по адресу:
332339 г. Мелитополь Запорожской обл., ул. Дзержинского, 21.
Телефоны: (06142) 4-27-56, 4-27-14.
Телетайп: 337836 «Тандем»,
Факс (06142) 4-27-94.
Реализация продукции по предоплате, чеком и за наличный расчет.

ПОНЕДІЛОК

28 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 «Одіссея О. Вертинського». Муз. фільм.
9.00 Для дітей. Балетна вистава «Бембі».
10.10 Екран пригодницького фільму. Худ. фільм із субтитрами «Короткий фільм про вбивство».
11.35 Фортепіанні твори В. Кліна.
12.00 УТН.
12.15 Теленовела «Народжена сонцем».
16.00 УТН.
16.05 З вами говорить Бог. Спецвипуск «Каналу «Д».
16.35 На допомогу школі. Історія України. Данило Галицький — політичний діяч, дипломат, полководець.
17.00 Зона тривоги. Сиваш.
17.15 Телефільм «Українці, ми врятовані».
18.00 Надвечір'я. Передача для людей старшого віку.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм «Матч-реванш».
19.30 Стиль.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.40 Акценти.
21.55 Худ. фільм «Ще люблю, ще сподіваюсь...».
23.10 УТН.
23.25 Делікатес-шоу.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Народні мелодії.
8.35 Подивись, послухай...
8.55 «Старі добрі казки». «Подарунок чорного чаклуна».
10.10 Нове покоління вибирає.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Знаки миттєвостей, що ранять».
14.25 Телемікст.
14.55 Блокнот.
15.00 «Пригоди Незнайки». Мультфільм. 1—4 серії.
16.05 Стартінейджер.
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 Зоряний час.
18.05 Міждержавний телеканал «Останкіно» представляє.
18.25 Гол.
18.55 Над чим сміялися наші бабусі.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телесеріалу «Дрібниці життя». 13 серія.
«Нова студія» представляє:
21.10 «Прес-клуб». У перерві — 23.00 Новини.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

8.20 Інтеркукшоу. Лялькова розважальна передача.
9.25 Ура. Канікули. «Подорож пана Кляксі». Худ. фільм. 1 серія.
10.45 Паралелі.
11.00 «Прощання з Петербургом». Худ. фільм.
12.35 Т.Ін.Ко.
12.50 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Бізнес в Росії.
15.30 Студія «РОСТ». «Старий млин». Випуск 1.
16.00 Там-там-новини.
16.15 ТрансРосефір. Кавказ-ревю.
17.00 Дивись на мене, як на рівного.
17.30 Ура. Канікули. Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Операція «Моцарт» (Франція). 1 серія.
18.00 Із святом, шановні ветерани. Інформаційна програма.
18.40 Київська панорама.

III ПРОГРАМА УТ

19.00 Візитка.
19.05 Мультфільм.
19.30 СІТ-3.
19.40 Погляд у майбутнє.
20.05 Фортуна. Комерційний огляд.
20.15 В темпі Симонова.
20.30 Худ. фільм «Вмерти тяжко, але гідно» (США).
22.30 СІТ-3.
22.40 Візитка.
22.45 Лантух солі.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.35 Худ. фільм «Хлопчик з великим чорним собакою».
14.45 Мультфільми.
15.15 Худ. фільм «Людина-невидимка».
16.45 Відеомузика.
19.30 Мультфільми.
19.45 Худ. фільм «Місто Зеро».
21.25 Відеомузика.
21.40 Худ. фільм «Сім'я Еллгейтів».

ВІВТОРОК

29 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 «Лускунчик». Дніпропетровський театр опери та балету.
10.10 Доброго вам здоров'я.
10.40 Худ. фільм «Ще люблю, ще сподіваюсь...».
11.55 Вервиця.
12.25 УТН.
12.40 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 33 серія.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.35 На допомогу школі. Українська література. Твір про Музей Т. Г. Шевченка в Києві.
17.05 В.-А. Моцарт. Симфонія 39.
17.40 Док. фільм «Григорій Гавриленко. Образ світлий».
18.10 Зона тривоги. Південний Буг.
19.00 УТН.
19.10 Співає дует «Два кольори».
19.30 Студія «1 грудня».
20.40 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.40 Україна і світ. Міжнародна програма.
22.10 Концерт, присвячений пам'яті М. Лисенка. В перерві — 23.10 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Грає ансамбль «Еспаньйола».
8.35 Гол.
9.05 «Старі добрі казки». «Пітер Пен». 1 серія.
10.25 «Дрібниці життя». Худ. телесеріал. 13 серія.
11.20 «Д'Артаньян і три мушкетери». Худ. телефільм. 1 серія.
12.45 «Кіт Леопольд уві сні і наяву». Мультфільм.
12.55 «Фаворит». Худ. телефільм. 1 серія.
14.00 Новини.
14.25 Діловий вісник.
14.40 Блокнот.
14.45 Д. Шостакович. Концерт № 1 для фортепіано з оркестром.
15.10 «Пригоди Незнайки». Мультфільм. 5—7 серії.
16.05 Різдвяна музична казка.
16.50 Прес-експрес.
17.00 Новини.
17.25 Міждержавний телеканал «Останкіно» представляє програму «Тепло душі твоєї».
17.55 Прем'єра мультфільму «Крилатий, волохатий ще й масляний».
18.05 Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Повернення в Едем». (Австралія).
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Кінопанорама. Святковий випуск, присвячений 30-річчю передачі.
22.40 Поетичний альбом. А. Вознесенський.
23.00 Новини.
23.25 «100 С». Журналістське розслідування.
0.05 «Фаворит». Худ. телефільм. 1 серія.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Без ретуші.
8.50 Дозвілля.
9.05 Ностальгічні посиденьки.
9.35 Ура. Канікули. «Подорож пана Кляксі». Худ. фільм. 2 серія.
10.55 Антракт. Група «Яблуко».
11.00 Денний сеанс. «Іможен». Багатосерійний худ. телефільм. 1 серія. (Франція).
12.35 Т.Ін.Ко.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Телебіржа. Передноворічний випуск.
15.30 Тіло — храм душі.
16.00 Там-там-новини.
16.15 ТрансРосефір. «Як живеш, Уфа?».
17.00 Ура. Канікули. Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Операція «Моцарт». 2 серія.
17.30 Парламентський вісник.
17.45 Неопалима Купина. «Діти Росії в пошуках Бога».
18.35 Мульти-пульти. «Ну, постривай».
18.45 Муз. фільм «Веселі музики».
18.55 Київська панорама.
19.15 Телебіржа інформує.
19.25 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 114 серія.
20.15 «Зимове очарування».
21.00 Поклик Водолія. «Рік Чорного Півня».
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.25 Спортивна карусель.
22.30 Арт-обстріл.
23.30 «Джаз - філармонік - хол». Біг-венд. (США).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.20 Худ. фільм «Аквіланги на дні».
14.45 Мультфільми.
15.15 Худ. фільм «Біле ікло».
16.55 Музична пауза.
19.15 Худ. фільм «Осінній марафон».
20.50 Мультфільм.
21.00 Док. фільм «Сурма-фестиваль».
21.50 Худ. фільм «Лев пустелі».

СЕРЕДА

30 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Свічадо.
9.45 «Гусенятко». Лялькова вистава.
10.25 Концерт ансамблю «Криниця» Львівської консерваторії.
10.45 Кукурік і компанія представляють.
11.40 Початок шляху.
12.10 УТН.
12.25 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 34 серія.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.30 Такі красиві дрібнички.
17.00 «Колиска». Хрещення дитини.
17.40 Повернення.
18.15 Авансцена. Київський сезон.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм «32 грудня».
19.30 Наше коло. «Антипрогноз-93».
20.35 Телефільм «Чудотворець Алімпій».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.40 Акценти.
21.55 Вперше на екрані УТ. Худ. телефільм «Анютині очеnята та панські пестощі».
23.05 УТН.
23.20 Й. Брамс. Квінтет фа мінор.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 В.-А. Моцарт. Симфонія 15 соль мажор. Виконують «Віртуози Москви».
8.35 «Старі добрі казки». «Пітер Пен». 2 серія.
9.45 Що? Де? Коли?
11.00 Новини.
11.20 «Д'Артаньян і три мушкетери». Худ. телефільм. 2 серія.
12.55 «Фаворит». Худ. телефільм. 2 серія.
14.00 Новини.
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 «Пригоди Незнайки». Мультфільм. 8—10 серії.
16.10 Між нами, дівчатами...
16.50 Прес-експрес.
17.00 Новини.
17.25 Міждержавний телеканал «Останкіно» представляє програму «Сторони світу».
17.50 «Мініатюра». Музична програма.
18.05 Худ. телефільм «Повернення в Едем» (Австралія).
18.55 Портрет на фоні. Є. Леонов.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Репортаж ні про що.
21.00 Хокей. Кубок європейських чемпіонів. Фінал. Передача з Німеччини.
23.00 Новини.
23.25 Новорічна дискотека програми «50×50».
0.55 «Фаворит». Худ. телефільм. 2 серія.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Паралелі. Ранковий концерт.
8.10 Ретро. Л. Миров і М. Новицький.
8.50 Ура. Канікули. «Льодова онука». Худ. фільм.
10.00 Арт-обстріл.
11.00 Багатосерійний худ. телефільм «Санта-Барбара». 114 серія.
11.50 Дозвілля. «Домашній клуб».
12.05 «К-2» представляє: «Абзац».
12.35 Т.Ін.Ко.
12.40 Селянське питання. Новорічний випуск.
13.00 Вісті.
15.00 Бізнес: нові імена.
15.15 Студія «РОСТ». «Хіт-щоденник».
15.45 Там-там-новини.
16.00 ТрансРосефір. Далекий Схід.
16.45 Християнська програма.
17.15 Ура. Канікули. Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Операція «Моцарт». 3 серія.
17.45 Новорічний пиріг.
18.00 У хаті пахне хлібом.
18.55 Київська панорама.
19.15 Телебіржа інформує.
19.25 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 115 серія.
20.15 Хроно.
20.45 Спеціальний комерційний вісник.
20.55 Презентація «Кабачка на Тверській».
21.15 Шарман-шоу. Новорічний випуск. Частина 1.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.25 Спортивна карусель.
22.30 Шарман-шоу. Частина 2.
23.45 Тема з варіаціями. Театр «Ерос Єва».

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.30 Мультфільми.
14.40 Худ. фільм «Мій друг — зрадник».
16.20 Відеомузика.
18.45 Мультфільми.
19.05 Худ. фільм «Кін-дза-дза!».
21.10 Музична пауза.
21.15 «Ленфільм» представляє: «Зимова вишня», «Два квитки на денний сеанс».

ЧЕТВЕР

31 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Музична казка Нового року.
8.40 Мультфільм «Вовка у Тридев'ятому царстві».
9.00 «Поцілунок феї». Фільм-балет.
9.45 «Незвичайні перетворення». Новорічна вистава Тернопільського театру ляльок.
10.30 Для дітей. Худ. телефільм «Гум-Гам».
11.40 П. І. Чайковський. Сцени з опери «Пікова дама».
13.10 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 35 серія.
13.35 УТН.
16.00 УТН.
16.05 Вперше на екрані УТ. Мультфільм «Джованні. Чіполліно та Золоте пір'ячко».
17.05 І музика мене зачарувала.
17.50 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Тримайся, козаче».
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм «Падав торішній сніг».
19.30 Молодіжна програма.
20.30 Наша мова.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.35 Телегра «Кінопроба».
22.35 З Новим роком. Естрадна програма.
23.55 Поздоровлення українському народові.
0.05 Ніч у колі зірок...
3.05 Мультфільми для дорослих.
4.00 Супергість: ДДТ.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 «Епізоди». Концерт.
8.40 «Кідді-віддi».
8.55 «Старі добрі казки». «Дванадцять місяців». 1 серія.
10.10 Клуб мандрівників.
11.00 Новини.
11.20 «Д'Артаньян і три мушкетери». Худ. телефільм. 3 серія.
12.30 Прем'єра док. телефільму «Прощавай, філософіє». Про Б. Пастернака.
13.05 «Іронія долі, або з легким паром». Худ. телефільм. 1 і 2 серії.
16.10 ...До шістнадцяти і старші.
16.50 Прес-експрес.
17.00 Новини.
17.25 «Росомаха і лисиця». Мультфільм.
17.35 Музика в ефірі. Новорічний випуск.
18.50 Худ. телефільм «Повернення в Едем».
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10 М. Задорнов. «У кожному жарті є частка... жарту».
22.20 Новорічна ніч-93.
2.50 Сно-бачення.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.15 Час ділових людей.
7.55 Гуффі-Геймз.
8.45 Студія «РОСТ». «Безкорисні уроки».
9.15 Ретро. «Композитор І. Дунаєвський: життя, пісні, доля».
10.15 «Новорічний дайджест-92».
11.00 «Нейлонова ялинка». Худ. фільм. 2 серія.
12.15 Співає Ігор Корнелюк.
12.55 Т.Ін.Ко.
13.00 Вісті.
13.25 Альбуцид. Новорічний огляд.
14.30 Київська панорама.
15.00 Бумеранг.
16.00 Пам'ятаючи Анну Герман.
16.30 Майстри. «Я щасливий чоловік». Г. Менглєт.
17.30 Ура. Канікули. Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Операція «Моцарт». 4 серія.

III ПРОГРАМА УТ

18.00 Візитка.
18.05 Мультфільм.
19.00 Хіт-рік.
19.30 СІТ-3.
19.40 Візитка. Олена Косяченко.
20.00 Хіт-рік (продовження). Браво, Деточкин?
20.40 Худ. фільм «Красуня» (США).
22.30 СІТ-3.
22.40 Правекс.
22.55 Як живеш, КВК?
23.10 Вас вітає Градобанк.
23.15 Хіт-рік (завершення).
23.45 Всі і ми: з Новим роком.
23.55 З Новим роком. Поздоровлення українському народові.
0.20 Джентльмен-шоу.
0.30 Клуб ілюзіоністів.
1.00 Ніч детектива. «Червона маска смерті». Худ. фільм (США).
2.30 «Ведмежуть», «Мартинко». Мультфільми для дорослих.
2.50 Екзотика.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.30 Мультфільм.
15.00 Худ. фільм «Нью-Делі Таймс».
Студія телепрограм «ТЕТ-А-ТЕТ»: Новорічна нон-стоп програма: «Ми — «ТЕТ». Худ. фільм «Джентльмени удачі», відеожурнал «Мегезін Жванецького». «ТЕТ» навколо світу.

П'ЯТНИЦЯ

1 січня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Вперше на екрані УТ. Мультфільм «Від казки до казки».
9.10 Старовинні романси виконує К. Плужников.
9.35 Танго, танго, танго. Балет на льоду.
10.05 Цирк. Новорічна програма.
11.00 Співає гурт «Соколи».
11.35 Худ. телефільм «Бодетаун». 36 серія.
12.00 УТН.
12.10 М. Зощенко. «Веселість нас ніколи не полишала». Телевистава.
12.50 Вперше на екрані УТ. Для дітей. Худ. фільм «Капітан Крокус і таємниця маленьких змовників».
13.50 Сад, город.
14.05 «Сніговa королева». Вистава.
15.05 Новорічна розважальна програма «Кімната сміху».
16.05 Мультфільм на замовлення.
17.05 Естрадний калейдоскоп.
17.35 Фант-лото «Надія».
19.00 УТН.
19.20 Муз. фільм «Новорічне мереживо».
19.55 «Яблуко спокуси».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Щедрий вечір.
22.35 Худ. фільм «Роман з каменем» (США).
0.15 УТН.
0.25 Нон-стоп-рандеву.
1.55 Фантом.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

7.35 Містер Крюгер і різдво. Зимова казка.
8.05 «Пінгвінятко». Мультфільм.
8.15 Всі люблять цирк.
9.00 «Старі добрі казки». «Дванадцять місяців». 2 серія.
10.20 На балу у Попелюшки.
11.30 Пані удача.
12.10 Новорічне вітання із Відня.
14.30 Новини (з сурдоперекладом).
14.55 Прем'єра худ. телефільму «Мушкетери через 20 років». 1 серія.
16.00 У світі тварин. Конкурс краси собак.
16.35 Любов з першого погляду. Міжнародний випуск.
17.10 Мультфільм.
17.20 Марія Миронова: вчора, сьогодні, завтра.
18.10 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Хіт-парад «Останкіно».
23.00 Новини.
23.25 ВІД представляє:
23.55 Прем'єра мультфільму для дорослих «Енеїда».

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Телевізійний театр Росії. «Чарівна обручка». Вистава Рязанського театру ляльок.
8.15 Ретро-шлягер. Новорічний випуск.
8.50 «Свято Нептуна». Худ. фільм.
9.35 «Жіноча астрологія, або Хто стріляв в майора Проніна».
10.20 Міс Америка-92.
11.50 Прем'єра телеекрану «Чорний принц Аджуба». Худ. фільм. 1 серія.
13.00 Вісті.
13.25 «Чорний принц Аджуба». Худ. фільм. 2 серія.
14.30 Фарс-мажор.
15.00 Балет-відео. А. Адан. «Жізель». Солістка Н. Макарова.
16.35 Мульти-пульти. «Чебурашка».
16.55 Ура. Канікули. Худ. телефільм «Операція «Моцарт». 5 серія.
17.25 Телефільм.
17.35 Яхад.
17.55 Уолт Дісней по п'ятницях. «Різдвяна зірка». Худ. фільм. 2 серія.
18.45 Новорічний пиріг.
18.55 Реклама.
19.15 Київська панорама.
19.25 Прем'єра телеекрану. «Ціна скарбів». Худ. фільм.
21.00 «К-2» представляє: «Знай наших».
22.20 Реклама.
22.25 «Тряхнем стариной, или Татьяна, помнишь дни золотые...». До 70-річчя В. Брунова.
23.55 «Тихий дім». Ведучий — С. Шолохов.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

0.00—6.00 Студія телепрограм «ТЕТ-А-ТЕТ». Новорічна нон-стоп, програма: «Ми — «ТЕТ». Худ. фільм «Один вдома», «ТЕТ» навколо світу, худ. фільм «Чужі-3», додаток до «35 хвилин джазу», худ. фільм «Міранда».
17.20 Мультфільм.
17.50 Худ. фільм «Айболить-66».
19.30 Мультфільми.
19.55 Гіганти рок-н-роллу.
21.30 Авторалі «Париж—Дакар».
22.00 «Чаклуни». Худ. телефільм.

СУБОТА
2 січня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 «Білосніжка та сім гномів».
10.15 Телетехнотека.
10.35 День циркового артиста.
11.40 Старовинні мініатюри.
12.00 Вперше на екрані УТ. «Лапландські казки».
13.15 УТН.
13.45 Муз. фільм «Концертино».
14.25 Доброго вам здоров'я.
14.55 Менора.
15.55 Живе слово.
16.25 Вервиця.
16.55 Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 21 і 22 серії.
17.50 Плеяда.
19.00 УТН.
19.10 Прем'єра муз. телефільму «Сонати, романси, і вальси».
19.40 Худ. телефільм «Бодетаун». 33 і 34 серії.
20.25 Наша мова.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.40 Худ. фільм «Король — Генріх V». (Англія).
23.55 УТН.
0.05 Артмайдан.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

7.00 Новини.
7.20 Ранкова гімнастика.
7.30 Спорт-шанс.
8.00 Марафон-15 — малятам.
8.25 ЕКО. Екологічний огляд.
8.40 Центр.
9.10 Музичний круїз.
9.30 Діло.
10.00 Бумеранг.
10.30 Автограф по суботах.
11.00 Медицина для тебе.
11.40 Телесеріал «АБВГД ЛТД». 11 серія.
12.10 Фільми нашої пам'яті».
13.50 Технодром.
14.20 Худ. телефільм «Мушкетери через 20 років». 2 серія.
16,35 Червоний квадрат.
17.15 Худ. фільм «Олівер» (США).
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Новорічний вечір у клубі веселих і винахідливих.
22.40 Авторалі.
23.00 Новини.
23.20 Хіт-топ-шоу «50×50».

II ПРОГРАМА УТ,
III ПРОГРАМА УТ,

КАНАЛ «РОСІЯ»

8.00 Мульти-пульти. «Новорічна ялинка», «Повернення блудного папуги».
8.20 Сімейні зустрічі.
9.15 Тезки-шоу.
10.00 Непізнаний Всесвіт.
11.00 Денний сеанс. «Казка мандрів». Худ. фільм.
12.40 Хор анголів.
13.00 Вісті.
13.25 «Бурда-моден» пропонує...
13.55 Мультфільм «Дораемон» (Японія). 16 серія.
14.10 Сам собі режисер.
14.55 Малий кінозал. «Багряна трава».
15.55 Футбол без кордонів.
16.50 Ура. Канікули. Прем'єра худ. телефільму «Операція «Моцарт». 6 серія.
17.20 Мульти-пульти. «Двоє».
17.40 Вустами дитини.
18.15 Мульти-пульти.
18.30 Аркадій Арканов з друзями і для друзів.
18.45 Київська панорама.

III ПРОГРАМА УТ

19.00 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.05 Мультфільм.
19.30 СІТ-3.
19.40 Природа Америки. Лосина долина (Уорлднет, США).
20.05 Хіт-рік.
20.40 3×200.
20.55 Візитка.
21.00 Худ. фільм «Індіана Джонс».
22.30 СІТ-3.
22.40 Вінер.
22.50 Субота... Вечір...
23.20 Вінер.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.35 Мультфільми.
12.00 Худ. фільм «Лілова куля».
13.20 Відеомузика.
13.30 Худ. фільм «Недоумки».
14.50 Відеомузика.
19.40 Мультфільм.
20.10 35 хвилин джазу.
20.45 Худ. фільм «Смертельна зброя-3».

НЕДІЛЯ
3 січня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці. Інформаційно-музична програма.
9.30 Наук.-поп. відеофільм «НЛО... з 1908 року».
10.20 Твори С. Рахманінова.
10.40 Для дітей. Худ. фільм «Дикі лебеді».
12.05 Прем'єра док. телефільму «Дунай, Дунай».
12.55 УТН.
13.05 Ту-ту кафе.
13.50 Село і люди.
14.35 Народжена сонцем. Теленовела.
15.15 Маю честь.
16.15 Свічадо.
17.00 Клас-юніор-бізнес.
18.15 УТН.
18.25 Зичимо щастя.
19.50 Худ. телефільм «Бодетаун». 35 і 36 серії.
20.35 Прем'єра мультфільму «Літаючий будинок». 1 серія.
21.05 Екран пригодницького фільму. Худ. фільм із субтитрами «Короткий фільм про вбивство».
22.30 Тиждень.
23.00 Нон-стоп-рандеву.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.20 Новини.
6.35 Ранкова гімнастика.
6.45 Тираж «Спортлото».
7.00 Година сили духу.
8.00 З ранку раненько.
8.30 Доки всі вдома.
9.00 Ранкова зірка.
9.50 Старі добрі казки.
11.05 Грає П. Нерсесьян
11.15 Минуле.
11.55 Телесеріал «АБВГД ЛТД». 12 серія.
12.25 Мультфільм «Піф і Геркулес».
12.35 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
13.25 Прем'єра багатосерійного телефільму «Ермітаж». Фільм 1.
14.00 Новини
14.20 Худ. телефільм «Мушкетери через 20 років». 3 серія.
15.35 Живе дерево ремесел.
15.40 Максима.
16.10 Панорама.
16.50 Мультфейерверк: «Каспер і його друзі». (Англія), «Справжні мисливці за привидами» (США).
17.45 Новини.
18.00 «Чудова сімка». Недільна кінопрограма.
18.55 Кіноафіша.
19.30 Вперше на телеекрані худ. фільм «Венкети Валтасара, або Ніч зі Сталіним».
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 Ширше коло. Новорічна програма.

II ПРОГРАМА УТ,
III ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.30 Світ спорту очима фірми «Жіллетт».
8.00 Наш сад.
8.30 Фольклор. «Різдвяні колядки».
9.00 Студія «РОСТ». «Старий млин». 2 випуск.
9.30 «Пригоди в Королівстві». Ляльковий мультфільм.
10.00 Ати-бати...
10.30 Телекросворд. «Муз-біржа».
11.00 Познер і Донах'ю.
11.30 Телевізійний театр Росії. Ж.-Б. Мольєр «Скупий». 1 серія.
13.00 Вісті.
13.20 Ж.-Б. Мольєр «Скупий». 2 серія.
14.35 Кращі ігри НБА.
15.35 Натура, яка відходить. Ведучий — Л. Аннінський.
16.35 Ура. Канікули. Худ. телефільм «Операція «Моцарт». 7 серія.
17.05 Чарівний світ Уолта Діснея. «Нові пригоди Вінні-Пуха», «Чорний плащ». Мультфільми.
18.45 Обличчям до столиці.

III ПРОГРАМА УТ

19.00 Візитка.
19.05 Мультфільм.
19.30 СІТ-3.
19.40 Романтична хвиля.
20.10 Сідайте і дивіться.
20.40 Врама.
20.55 Візитка.
21.00 Худ. фільм «Білий палац» (США).
22.30 СІТ-3.
22.40 Візитка.
22.45 Мої друзі.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.25 Худ. фільм «Варвара — краса — Довга Коса».
14.50 Мультфільми.
15.10 Худ. фільм «Ігри патріотів».
17.10 Відеомузика.
20.00 Мультфільми.
20.20 Худ. фільм «Карнавальна ніч».
21.40 Інформаційна програма «Рулетка».
21.55 Худ. фільм «Люди під сходами».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 450 601

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311246